EUROS
OSIGURANJE

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ЕУРОС ОСИГУРАЊА АД БАЊА ЛУКА ЗА 2019. ГОДИНУ

Бања Лука Април 2020. године

С А Д Р Ж А Ј

ПОРУКА ДИРЕКТОРА 2

УВОД 3

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ 3
1.1. Основни подаци 3
1.2. Ораганизациона структура радне снаге 6

2. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ РЕВИЗОРА 8

3. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА 9

4. ПРИМЈЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И АКТУАРСКЕ МЕТОДЕ 10

5. ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА 21

6. ЛИКВИДИРАНЕ И РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ 23
6.1. Run-off анализа адекватности IBNR-а 24

7. АНАЛИЗА ОСТВАРЕНОГ ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА 2

8. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА 3

9. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА 3

10. ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ 3

11. ПОВЕЗАНО ПРАВНО ЛИЦЕ 4

12. ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА 4
12.1. Ликвидност стабилност ефективност 4
12.2. Мјеродавни технички резултат, рација 4

13. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И МАРГИНА СЛОВЕНТНОСТИ 4

14. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ НЕЖИВОТНИХ ВРСТА ОСИГУРАЊА 4
14.1. Структура техничких резерви 4
14.2. Улагање и депоновање средстава 4

15. МИНИМАЛНИ ГАРАНТНИ ФОНД 4

16. ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ДРУШТВА У БУДУЋНОСТИ 4

17. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ДРУШТВА 4

18. ИЗЛОЖЕНОСТ ДРУШТВА РИЗИЦИМА 5

19. САОСИГУРАЊЕ И РЕОСИГУРАЊЕ 5

20. ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА 5

21. ПРЕГЛЕД ВАЖЕЋИХ УСЛОВА И ТАРИФА 5

ПОРУКА ДИРЕКТОРА

Поштовани акционари и пословни партнери,

Друштво за осигурање Еурос осигурање ад Бања Лука је основано крајем 2015. године са 2.500.000КМ основног капитала чиме испуњава захтјеве адекватности капитала за добијање дозволе за обављање послова осигурања од аутоодговорности за моторна возила, ваздухоплове и бродове, осигурање од опште грађанске одговорности, осигурање кредита и гаранцијска осигурања а која су дефинисана Законом о друштвима за осигурање уз тенденцију да у наредном периоду прибави дозволу за обављање послова из осталих врста неживотних осигурања. Осигуравајуће друштво Еурос осигурање ад Бања Лука у пословној 2019. години обезбиједило је стабилност у пословању и ликвидност у извршавању обавеза

Примарна функција друштава за осигурање је обезбјеђење посредне економске заштите осигураника и других корисника осигурања. Међутим, са аспекта привредног раста, друштва за осигурање имају и друге функције од којих је најбитнија мобилизација финансијских средстава. Обављајући ову функцију друштво обавља послове финансијског посредовања као институционални инвеститори и тиме добија врло значајну улогу у финансијском систему једне земље.

Са адекватном и правовременом исплатом одштетних захтјева постали смо препознатљиви на тржишту осигурања Републике Српске. Друштво је остварило висок степен ажурности рјешавања и исплате штета што је примарни циљ и у наредном периоду а све у циљу задовољења основна функције друштва за осигурање тј. исплате одштетних захтјева.

Остварена је завидна сарадња између власничке структуре и менаџмента те кроз позитиван однос према осигураницима и редовно и квалитетно измирење обавеза.

Развој људских ресурса у Еурос осигурњу а.д. Бања Лука је пословни процес који захтјева континуирани рад и улагање а све у циљу даљег усавршавања специфичних знања и вјештина запослених као темељних вриједности Друштва у цјелини.

Директор:

Душко Валан мр тех. наука

УВОД

По свим релеватним показатељима домаће тржиште осигурања у 2019. години имало је једну изазовну годину. Друштво наставља своју зацртану пословну политику и настоји пословати што је могуће успјешније уз смањење трошкова пословања и повећање продајних активности. Упркос негативним тржишним утицајима план и циљ Друштва је даљни раст и развој уз изградњу продајне мреже кроз отварање нових продајних мјеста широм Републике Српске као и јачање постојећих. Наставља се перманентан процес едукације запослених на свим нивоима пословања као и развој информатичке подршке. Процес будућег развоја друштва са основним образложењима појединих активности је презентован у Плану пословања друштва а дио и у овом документу уз настојања да се реализује у наредном периоду. Друштво тежи повећању премије у наредних неколико година односно повећању тржишног учешћа уз рационално пословање и остваривање добити из пословања. Друштво за осигурање основано је са 2.500.000 КМ основног капитала чиме испуњава капиталне захтјеве за добијање дозволе за обављање послова осигурања од одговорности за моторна возила, ваздухоплове и бродове, осигурање од опште грађанске одговорности, осигурање кредита и гаранцијска осигурања а која су дефинисана чланом 49. став 2. тачка а) Закона о друштвима за осигурање Републике Српске.

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

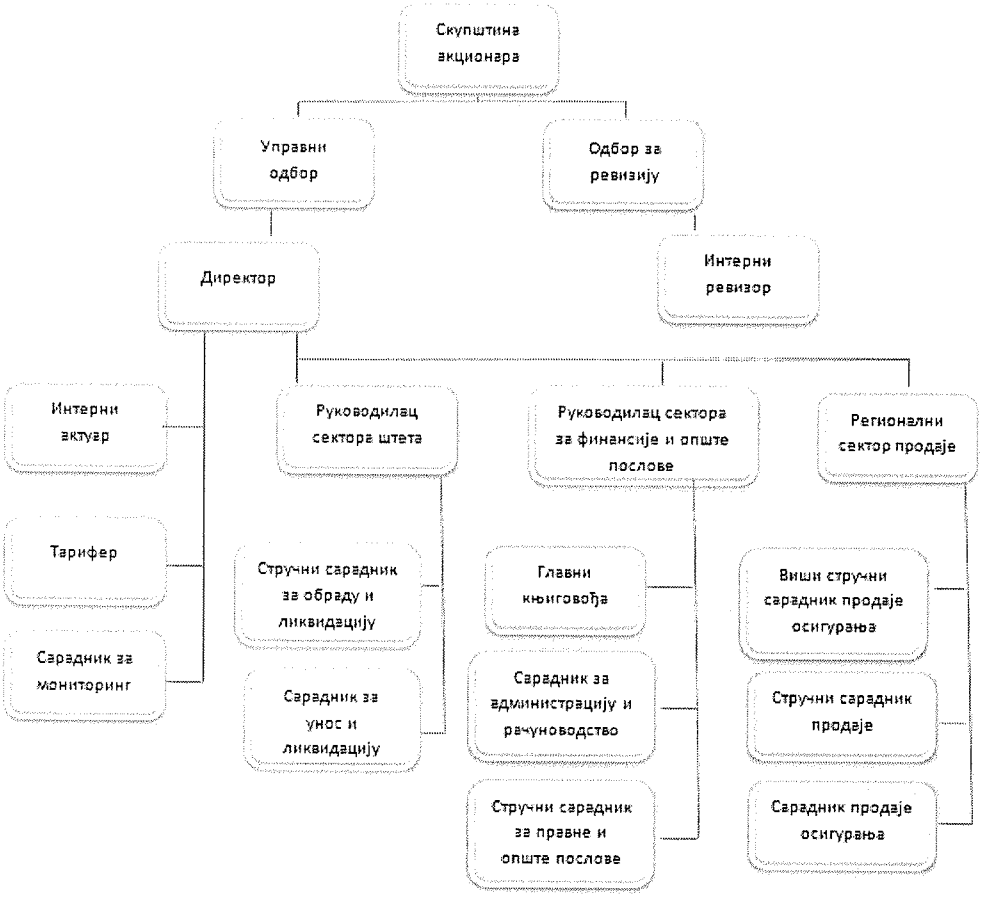
1.1.основни подаци о Друштву

Табела 1 Основни подаци Еурос осигурања ад Бања Лука

Назив:	„ЕУРОС ОСИУГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука
Сједиште:	Бања Лука
Адреса:	Булевар српске војске бр.7 Бања Лука
Рјешење о упису у судски регистар:	057-0-Рег-19-001535, Окружни привредни суд у Бањалуци
Регистарски број:	71-01-0306-09
Тел./факс:	051 214 910
Е-маил:	kontakt@eurososiguranje.com
Веб сајт:	www.eurososiguranje.com
Матични бр.:	11139388
Шифра дјелатности:	65.12, 66.21 i 66.29
ЈИБ:	4403974340005
ПИБ:	-
Основна дјелатност:	остало осигурање
Директор:	Душко Валан мр.тех.наука
Број запослених на бази часова рада:	60

1.2. Организациона структура и структура радне снаге

Организациона шема Друштва је усклађена са сљедећим дијаграмом:



Друштво је у потпуности прилагодило број запослених према организационој шеми а у складу са обимом посла који ће се обављати и са циљем минимизирања административних трошкова. Пријем нових запослених ће се одвијати у складу са организационом шемом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста усклађен са ширењем пословања односно растом обима послова као и потпуног задовољења регулаторног оквира.
Пословна мрежа је организована на начин да је тржиште Републике Српске подијељено на три регије и то:

- бањалучку која ће покривати тржиште од Новог Града до Брчког;
- бијељинску која ће покривати тржиште од Брчког до Братунца и
- требињску која ће покривати тржиште од Братунца до Требиња.

Почетком године добијена је лиценца за обављање дјелатности и на територији Федерације БиХ те је отворена заступничка мрежа у следећим мјестима: Сарајево, Живинице, Бреза Зеница, Добој Југ, Лукавац, Високо, Тузла и Травник

С тим у вези, ангажовани су регионални менаџери продаје који покривају горе наведене регије. У складу са развојем мреже и отварањем нових продајних мјеста именовани су и руководиоци виших организационих дјелова.

У наставку слиједи преглед продајних мјеста на територији Републике Српске:

У оквиру Бањалучке регије отворена су следећа продајна мјеста:

Бања Лука – Булевар Српске војске 7.
Бања Лука – Војводе Момчила 2
Прњавор-Занатски центар 2
Теслић – Светог саве 19
Теслић-Крајишка 21
К.Дубица – Ђакона Авракума
Градишка –Крајишких бригада 31
Србац – Повелич бб
Добој – Југ Богдана 18
Добој-Николе Пашића 5
Дервента-Книнска бб
Приједор - Краља Петра првог Ослободиоца бб
Нови Град-Добриле грубор 5
Модрича-Бабића мост
Брод- Доњи Кладари 114
Шипово-Карађорђева бб
Шамац-Његошева број 43

У оквиру Требињско романијске регије отворена су следећа продајна мјеста:

Требиње – Вука Караџића 4
Требиње – Херцегновска бб
Фоча – Живојина Мишића 2
Соколац – Цара Лазара 52
Билећа- Краља Петра ослободиоца 7
Рудо – Краља Петра првог ослободиоца 6А
Вишеград – Ужишког корпуса 5
Пале – Пале светосавска 17
Гацко–ТргСаве Владисављевићабб
Невесиње – Топла бб
Рогатица – Пионирска 13
Источно Сарајево-Војводе Радомира Путника 3
Власеница, Панос-Његошева 1
Ново Горажде- Божидара Горажданина 81

У оквиру Бијељинске р
отворена су следећа про
мјеста:
Бијељина – Незнаних јунака 4
Бијељина – Незнаних јунака 45
Зворник – Браће Југовића
Угљевик – Хиландарска бб
Братунац – Гаврила Принципа бб

У наредној години ширење мреже ће првенствено значити отварање пословних јединица у осталим мјестима односно градовима Републике Српске односно Федерације БиХ.

План је да Друштво након двије године пословања буде присутно у сваком већем мјесту и општини у Републици Српској који има више од 10.000 становника. Друштво не планира примарно куповати некретнине већ ће своје пословање организовати искључиво у изнајмљеним пословним просторима.

Друштво такође остварује синергетске ефекте од пословне сарадње са брокерским друштвом у осигурању „Финос" доо Бања Лука као једним од битнијих канала продаје, поштујући сва правила струке брокерског друштва као и законских одредаба који се односе на пословање осигуравајућих и брокерских друштва у РС.

Сарања ће се заснивати на професионалности, корпоративној етици и осталим правилима струке а све у циљу достизања планираног обима продаје.

Друштво своју пословну активност обавља у сједишту друштва у Бања Луци и пословним јединицама на територији Републике Српске. Друштво нема посебних пословних сегмената у смислу МРС 14.

Одговорно лице за спровођење осигурања на дан 31.12.2019. године је Душко Валан а за рачуноводствено пословање цертификовани рачуновођа Нада Деспот. Интерни ревизор друштва је Јелена Буха.

Табела 2 структура Управног одбора

Управни одбор
Предсједник УО: Срђан Амиџић
Члан УО: Дејан Микеревић
Члан УО: Душко Валан

Структура радне снаге

Развој људских ресурса у Еурос осигурњу а.д. Бања Лука је пословни процес који захтјева континуирани рад и улагање а све у циљу даљњег усавршавања специфичних знања и вјештина запослених као темељних вриједности Друштва у цјелини. Како се развој људских ресурса у Друштву посвећује посебна пажња у 2019.години такав тренд ће бити настављен и у току наредних година.

У наредном табеларном прегледу је приказана квалификациона структура радника у појединим секторима (прибава осигурања, обрада штета и остало).

Табела 3. Структура запослених радника сходно пословима које обављају на дан 31.12.2019. године

Р/Б	КВАЛИФИКАЦИЈА	БРОЈ ПРИЈАВЉЕНИХ			
		ПРИБАВА ОСИГУРАЊА	ОБРАДА ШТЕТА	ОСТАЛО	УКУПНО
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6=(3+4+5)**
3	НС	0	0	0	0
4	КВ	9	0	0	9
5	ССС	31	0	5	36
7	ВШС	3	1	1	5
8	ВСС	16	3	17	36
9	МР	0	0	1	1
10	ДР	0	0	1	1
	УКУПНО	59	4	25	88

Графикон 1. Квалификациона структура радника на дан 31.12.2019.године



2. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ РЕВИЗОРА НА ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ И ДРУГЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ ЗА 2019. ГОДИНУ

Власнику и менаџменту „Еурос Осигурање“ а.д. Бања Лука

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја у **„Еурос Осигурање“ а.д.Бања Лука** (у даљем тексту Друштво) који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2019. године, одговарајући биланс успјеха, извјештај о токовима готовине и извјештај о промјенама на капиталу за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извјештаје.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји, истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима приказују стање имовине, капитала и обавеза Друштва на дан 31.12.2019. године, као и резултате пословања и новчаних токова у складу са међународним рачуноводственим стандардима и прописима о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Кључна ревизорска питања

Кључна ревизорска питања су она питања која су била, по нашој професионалној процјени, од највеће важности за нашу ревизију финанисјских извјештаја у текућем периоду. Овим питањима бавили смо се у контексту наше ревизије финансијских извјештаја као цјелине и ми недајемо посебно мишљење о тим питањима. На највећи број ових питања, Према законским прописима , обавезни смо одговоре доставити и Агенцији за осигурање по завршетку годишњих ревизија финасијких извјештаја.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале усљед нерегуларности или грешке; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика, као и коришћење најбољих могућих рачуноводствених процјена.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих усљед нерегуларности или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбеђују разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Добој 30. март.2020.године

Директор друштва
Овлашћени ревизор
Паравац Борислав

3. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА НА ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ И ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

Из свега напријед изложеног и оцјене билансних позиција у финансијским извјештајима и годишњем извјештају о пословању, а у складу са одредбама Одлуке о садржају мишљења овлашћеног актуара ("Службени гласник Републике Српске", број 15/07), дајем коначно позитивно мишљење на Финансијске извјештаје и Годишњи извјештај о пословању осигуравајућег друштва „ЕУРОС ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука за 2019. годину.

1. Друштво је 2019. годину завршило са оствареном нето добити од 4.033.197 КМ.
2. Укупна обрачуната премија износи 10.583.654 КМ а што представља раст од 1.701.491 КМ или 19,2% у односу на претходну годину. Почетком године добијена је лиценца за обављање дјелатности и на територији Федерације БиХ.
3. Остварен је укупан позитиван мјеродаван технички резултат у самопридржају и износи 3.838.651 КМ, односно коефицијент мјеродавног техничког резултата износи 38,9%. Технички резултат је позитиван и по свим појединачним врстама осигурања.
4. Техничке резерве су покривене квалитетним и ликвидним средствима у пуном износу без прекорачења улагања.
5. Вишкови ризика изнад самопридржаја су адекватно и правовремено пласирани у реосигурање путем уговора са реосигуравачем Босна Ре и путем уговора о саосигурању.
6. Друштво исказује висок ниво ликвидности. Коефицијент ликвидности на дан 31.12.2019. износи 12,44.
7. Друштво располаже са више капитала у износу од 759.036 КМ у односу на минимални гарантни фонд односно са 1.644.785 КМ базичног капитала изнад минимално прописаног гарантног фонда. У току године исплаћено је 3.250.000 КМ дивиденде.
8. Друштво наставља одржавати висок ниво ажурности рјешавања и исплате штета. Ефикасност у обради штета износи 76,5%, а у исплати штета 99,3%.
9. Друштво је значајно повећало ефикасност прибаве осигурања те су трошкови спровођења осигурања мањи за 494.548 КМ или 16,2% у односу на претходну годину. Режијским додатком су у потпуности покривени признати трошкови спровођења осигурања. На јединицу трошка прибављено је 4,14 КМ премије, а што је повећање за 42% у односу на претходну годину.

Осигуравајуће друштво Еурос осигурање ад Бања Лука у пословној 2019. години обезбиједило је стабилност у пословању и ликвидност у извршавању обавеза.

У Бањалуци, 08.04.2020.

ОВЛАШЋЕНИ АКТУАР
Предраг Ковачевић
Овлашћење бр. 05-529-1/10

4. ПРИМЈЕЊЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И АКТУАРСКЕ МЕТОДЕ

Преглед значајних рачуноводствених политика

Рачуноводствене политике су специфични принципи, начела, конвенције, правила и праксе које је Друштво прихватило у припреми и приказивању финансијских извјештаја у складу са МРС/МСФИ. Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, укидање и признавања, мјерење и процјењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Друштва.

- **Нематеријална улагања**

Нематеријална улагања су средства која се могу идентификовати као немонетарна и без физичког обиљежја. Као нематеријална улагања признају се и подлијежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38-нематеријална улагања и имају корисни вијек трајања дужи од годину дана. Уколико нематеријално улагање не испуњава наведене услове, признаје се на терет расхода периода у којем је настало.

Почетно мјерење нематеријалних улагања се исказује по набавној вриједности.

Накнадно мјерење,након почетног признавања, нематеријалних улагања се исказује по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке (импаритетне) због обезвређења имовине.

Амортизација представља алокацију износа за који се средство амортизује током процијењеног вијека употребе. Обрачун амортизације нематеријалних улагања врши се примјеном линеарне методе, осим улагања чије је вријеме утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора. Обрачун амортизације врши се од почетка наредног мјесеца у односу на мјесец када је нематериј. улагање стављено у употребу. За нематеријална улагања са неограниченим вијеком трајања не обрачунава се амортизација него се тестирају на обезвређење када постоји назнака да су настали фактори који могу довести до обезвређења.

- **Некретнине, постројења и опрема**

Некретнина, постројења и опрема су материјална средства која Друштво држи за употребу при пружању услуга и за које очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода.(МРС 16).

Почетно мјерење некретнина, постројења и опрема врши се по набавној вриједности.

Елементи набавне цијене су:

- Фактурна вриједност укључујући увозне дажбине и неповратне порезе умањени за трговачке попусте и рабате и све припадајући директни трошкови довођења у стање функционалне приправности за намјеравану употребу.

Накнадно мјерење након почетног признавања врши се по набавној вриједности умањеној за исправке вриједности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

- **Залихе**

Залихе су средства која се држе у облику материјала или помоћних средстава ради пружања услуга. Мјере се по набавној вриједности. Признају се као расход када се ставе у употребу.

Отпис залиха инвентара чији је процјењени вијек употребе до годину дана врши се једнократним отписом приликом њиховог стављања у употребу.

- **Пласмани,потраживања и хартије од вриједности**

Начин процјењивања пласмана, потраживања и хартија од вриједности.

Финансијски пласмани и потраживања разврставају се у три категорије:

- дугорочни финансијски пласмани,

- краткорочни финансијски пласмани,

- краткорочна потраживања.

У оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се учешћа у капиталу зависних правних лица, учешће у капиталу повезаних правних лица и учешће у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вриједности расположиве за продају. Такође у оквиру дугорочних финансијских пласмана исказују се дугорочни кредити, зависним, повезаним и другим правним лицима, дугорочни кредити у земљи и иностранству, хартије од вриједности које се држе до доспијећа и остали дугорочни пласмани.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мјере по њиховој набавној вриједности која представља поштену вриједност надокнаде која је дата за њих. Трошкови трансакције се укључују у почетно мјерење свих финансијских средстава, осим финансијских средстава по фер вриједнсоти кроз биланс успјеха.

За потребе накнадног вредновања финансијска средства након почетног вредновања класификују се у четири категорије:

- финансијска средства која се вреднују по фер вриједности, с тим да се промјене фер вриједности одмах признају као приход или расход (признају у билансу успјеха),
- финансијска средства (улагања) која се држе до доспијећа,
- зајмови (кредити) и потраживања,
- финансијска средства расположива за продају.

Послије почетног признавања, Друштво мјери финансијска средства по њиховој поштеној вриједности. Признати добитак или губитак који произилази из промјене фер вриједности финансијског средства, као приход или расход признају у билансу успјеха,

Приликом сваког састављања биланса стања на дан 31. децембра текуће године мора се утврдити да ли постоји губитак због смањења вриједности финансијских средстава, односно да ли постоје индиције да је неко средство обезвређено.

Износ обезвријеђености се признаје као смањење позитивне резерве у оквиру капитала или као расход ако те резерве нема. Поништавањем раније признатог износа обезврјеђења признаје се као повећање позитивне резерве у оквиру капитала.

Улагања у зависна друштва која се обухватају у консолидовним финансијским извјештајима, као и она која су искључена из консолидованих финансијских извјештаја исказују се по набавној вриједности.

Учешће у капиталу придружених правних лица над чијим пословањем постоји значајан утицај (учешће у акцијама са правом гласа 20% до 50%) и други услови дефинисани МРС 28 рачуноводствено обухватање улагања у придружена друштва мјери се према методу набавне вриједности. Метод набавне вриједности је рачуноводствени метод по којем се улагање исказује по набавној вриједности, а у билансу успјеха исказује се добитак од улагања само у оној мјери у којој инвеститор прими свој дио из расподјеле нераспоређене добити корисника улагања, које се врши након стицања.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вриједности и остале краткорочне пласмане са роком доспијећа, односно продаје до годину дана од дана чинидбе, односно од дана биланса.

Краткорочни финансијски пласмани који се држе ради трговања процјењују се по набавној вриједности или тржишној вриједности ако је нижа. Исказани износ средстава умањује се до његове процијењене вриједности која може да се поврати било директно, било коришћењем рачуна исправке вриједности. Износ губитка укључује се у нето добитак или губитак периода.

Краткорочна потраживања сматрају се потраживања која немају карактер пласмана. Као што су потраживања по основу закључене премије, извршених услуга, потраживања из специфичних послова и друга краткорочна потраживања.

Потраживања се процјењују по номиналној вриједности, умањене индиректно за износе вјероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате потраживања извјесна и документована.
Директан отпис ненаплаћених потраживања подразумјева да се врши коначан појединачан отпис вриједности потраживања на основу вјеродостојног документа (изгубљен судски спор, ликвидација дужника, корекције по записнику о усклађивању потраживања која су у корист дужника и сл.) на терет расхода.

Индиректно умањење вриједности ненаплаћених потраживања подразумјева исправку потраживања на терет расхода, онда када је немогуће предвидјети која конкретна потраживања неће бити наплаћена у тренутку биланса.

Процјену ненаплативости потраживања врши руководилац рачуноводства на основу објективних информација произашлих из анализе засноване на искуству из претходних обрачунских периода и важећих подзаконских аката везаних за процјену биланских позиција.

Индиректно умањење потраживања вршит ће се методом процјењивања крајњег салда рачуна исправке вриједности потраживања, који индиректно коригује рачун потраживања на процјењену фер вриједност.

Процјена салда исправке потраживања процјењиват ће се у складу са Правилником Агенције за осигурање о процјени биланских и ванбиланских позиција и Правилником друштва.

- **Накнадно установљене грешке**

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година по МРС –8.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на на терет расхода односно у корист прихода периода у којем су идентификовани.

- **Готовина и готовински еквиваленти**

Готовину представља новац на рачунима и благајни.

Хартије од вриједности које су непосредно уновчљиве и племенити метали сматрају се готовинским еквивалентима.

Хартије од вриједности процјењују се по набавној вриједности, а племенити метали процјењују се по вриједности изведеној из цијене племенитих метала на свјетском тржишту.

Хартије од вриједности, депозити по виђењу и готовина у страној валути процјењују се по средњем курсу стране валуте на дан биланса. Обрачунате курсне разлике по овом основу књиже се на терет финансијких прихода или финансијких расхода.

- **Активна временска разграничења**

Активна временска разграничења обухватају унапријед плаћене, односно фактурисане трошкове и приходе текућег периода који нису могли бити фактурисани, а за које су настали трошкови у текућем периоду, што је у складу са начелом узрочности прихода и расхода.
Разграничавање трошкова врши се најдуже на период од 12 мјесеци.

- **Капитал**

Капитал обухвата: основни капитал, емисиону премију, резервни капитал (законске и статутарне резерве), реваloризационе резерве и нераспоређени добитак текуће и претходних година.

Губитак из ранијих година и текуће године је исправка вриједности капитала.

Капитал и губитак процјењују се у висини номиналне књиговодствене вриједности.

Реваloризационе резерве и нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава расположивих за продају, исказују се ефекти промјене фер вриједности некретнина, постројења, опреме нематеријалних улагања, учешћа у капиталу у страној валути, хартија од вриједности и других финансијских инструмената, у складу са МРС 16,МРС 21, МРС 38 МРС 39 и другим релевантним МРС и МСФИ.

- **Дугорочна резервисања**

Дугорочна резервисања се признају када:

- друштво има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја,
- је вјероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза, и
- износ обавезе може поуздано да се процијени.

Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних ресурса, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за трошкове реструктуирања, резервисања за накнаде и бенефиције запослених, остала резервисања за вјероватне трошкове.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Дугорочна резервисања Друштво процјењује на бази стварно очекиваних трошкова, а укида их у моменту настанка трошкова који терете резервисања. Неискориштена дугорочна резервисања за покриће трошкова укидају се у корист осталих прихода.

Резервисање се испитује на дан 31.децембра текуће године и коригије тако да одражава најбољу садашњу процјену. Ако више није вјероватно да ће одливи ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

- **Обавезе**

Под обавезом се подразумјева садашња обавеза друштва која проистиче из прошлих догађаја, чије ће измирење резултирати одливом ресурса који стварају економске користи.

Све обавезе Друштва обухватају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вриједности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе) и краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања).

Подјела обавеза на дугорочне и краткорочне извршена је у зависности да ли обавеза доспијева за плаћање до једне године или преко једне године од дана чинидбе (настанка), односно од годишњег обрачуна.
Обавезе се процјењују у висини номиналне вриједности проистекле из одговарајуће пословне или финансијске трансакције, односно у висини очекиване исплате по том основу, ако је она виша. Застарјеле обавезе се укидају (отписују) у корист прихода од смањења обавеза.

Повећање обавезе може настати по основу камата ако је уговором предвиђено да се камате приписују обавези. У том случају камата дијели судбину обавезе по којој је обрачуната, у погледу рока доспијећа и начина наплате.

Обавезе које се исказују у страној валути процјењују се по средњем курсу стране валуте који важи на дан биланса.

На крају обрачунског периода, приликом састављања годишњег обрачуна, треба утврдити износ доспјелих, а неплаћених дугорочних обавеза и прекњижити их са рачуна дугорочних обавеза на рачун краткорочних обавеза.

- **Пасивна временска разграничења**

Пасивна временска разграничења обухватају унапријед плаћене или обрачунате прихода који се односе на будући период (преносне премије и сл.), краткорочна резервисања (резервисане штете), обрачунате трошкове који нису фактурисани и остала разграничења за која се укаже потреба.

Смисао пасивних временских разграничења је у томе:
- да се у трошкове перида укључе стварно настали трошкови периода за који није примљена књиговоствена исправа или за који није доспјела обавеза плаћања,
- да се унапријед обрачунати или наплаћени приходи који се односе на наредни период не искажу као приход текућег периода, већ да се преко пасивних временских разграничења пренесу у наредни период.

- **Техничке резерве**

Техничке резерве се утврђују за покриће обавеза из уговора о осигурању. Општа правила о начину утврђивања техничких резерви користе принцип по којем износ резерве мора бити довољан да омогући да се испуне обавезе, у оној мјери у којој је то могуће предвидјети, када су у питању уговори о осигурању, у складу са МСФИ 4 и националним законодавством.

Резерве за преносне премије се израчунавају за све врсте осигурања, примјеном методе „про рата темпорис“, на основу премије фактурисане у посматраном периоду. Обрачун преносне премије врши се у складу са Правилником о техничким резервама.

Преносна премија формира се и обрачунава за оне врсте осигурања код којих осигуравајуће покриће траје и послије истека обрачунског периода, и представља дио премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном обрачунском периоду.

Преносна премија обрачунава се на дан биланса стања. Обрачун преносне премије врши се појединачно за сваки уговор, а основица за обрачун представља укупна премија осигурања утврђена уговором о осигурању. Преносна премија у самопридржају рачуна се као збир преносне премије осигурања сопственог портфеља и преносне премије примљених саосигурања, умањен за преносну премију пренијету у саосигурање и реосигурање.

Резервисане штете представљају укупан износ обавезе које су, према разборитој процјени направљеној на основу објективних фактора, потребне да се изврши плаћање штета остварених на дан биланса стања, као и припадајући трошкови ликвидације.

Резервисане штете процјењују се на основу Правилника о техничким резервама, узимајући у обзир све будуће трошкове који се могу предвидјети на основу искуствених и очекиваних података.

Резервисане штете састоје се од резерви за настале пријављене а неријешене штете и резерви за настале непријављене штете.

Резерве за настале пријављене, а неријешене штете до краја текућег обрачунског периода обарчунавају се на основу појединачне процјене сваке штете.

Резерве за настале пријављене, а неријешене штете које се исплаћују или ће се исплаћивати у облику ренте, обрачунавају се у капитализираном износу уз кориштење дисконтне стопе од 5% и демографских таблица.

Резервација штета се врши у бруто износу, узимајући у обзир директне и индиректне трошкове.

Резервисане штете које се приказују у билансу стања резултат су сложене вишефазне стручне процјене, која почиње са пријавом штете, која се коначно комисијски процјењује на основу обавеза из уговора о осигурању, налаза и мишљења вјештака, процјенитеља, актуара и других стручњака, у складу са осигуравајућом и судском праксом, са циљем утврђивања коначног износа обавезе.

Резервисање средстава за настале а непријављене штете ради се методом Групне актуарске статистичке процјене, а када буде активирана софтверска подршка ради ће се метода уланчаних љествица(Цхаин Ладдер методом). Ова метода се користи за обрачун резервације средстава за настале непријављене штете на крају пословне године, док на крају обрачунског периода краћег од годину дана овај износ не може бити мањи од износа резерви за настале непријављене штете који је утврђен на крају претходне године.

Укупан износ резервисаних штета, по врстама осигурања, добије се множењем збира износа насталих пријављених а неријешених штета и насталих непријављених штета са коефицијентом трошкова. Коефицијент трошкова по врстама осигурања утврђује се на основу књиговодствених података о трошковима за период претходне календарске године. Минималан износ индиректних трошкова обраде штета у резерви је 0,5% од збира резерви за настале пријављене, настале непријављене штете и директних трошкова обраде штета у резерви за штете.

Резервисане штете у самопридржају израчунавају се као збир резервисаних штета сопственог портфеља осигурања и резерви штета примљених у саосигурање, умањен за збир резервисаних штета пренијетих у саосигурање и реосигурање.

Резерве за колебање штета (изравнање ризика) формирају се за све врсте неживотних осигурања и представљају дугорочна резервисања. Ове резерве се не формирају за штете које су већ настале, већ се њима нивелишу будућа одступања од просјечних резултата. С обзиром да резерве не представљају јасну обавезу из уговора о осигурању, нису предвиђене по МСФИ 4.

Резервисање за колебање штета процјењују се на основу Правилника о техничким резервама.

Резерве се образују на основу стандардног одступања квоте штета обрачунског периода од просјечне квоте штета у обрачунском периоду. Основица за обрачун резерви за колебање штета је мјеродавна премија у обрачунском периоду, на основу које се рачуна горња граница за резерве за колебање штета.

- **Приходи**

Приход је дефинисан као бруто прилив економских користи у току периода, које произилазе из редовних активности предузећа, које доводе до повећања власничког капитала, осим оних повећања која се односе на допринос учесника у власничком капиталу.

Приход се мјери по фер вриједности примљене накнаде или потраживања. Накнада је најчешће у облику готовине или готовинских еквиваленат,а износ прихода једнак је износу готовине или готовинских еквивалената који су примљени или се реално очекује да ће бити примљени (извјесна потраживања).

Приходи обухватају редовне приходе и добитке.

Редовни приходи пружањем услуга из регистроване дјелатности су услуге неживотних осигурања и то:

- Осигурање од одговорности за моторна возила
- Осигурање од опште грађанске одговорности
- Осигурање кредита
- Осигурање гаранција
- Осигурање од различитих финансијских губитака

Послови осигурања су закључивање и извршавање уговора о осигурању имовине и лица, као и послови у спровођењу мјера за спречавање и смањење ризика који угрожавају осигурање имовине и лица, те други послови осигурања.

Други послови осигурања су посредовање у уговарању осигурања, заступање у осигурању, снимање ризика, снимање и процјена штета, продаја оштећених ствари, пружање правне помоћи и других интелектуалних и техничких услуга у вези са пословима осигурања.

Приход од премије осигурања представљају фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије обрачунате на крају обрачунског периода.Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија се израчунава да се обезбиједи обухватање дијела фактурисаних премија које се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија обрачунава се методом "про рата темпорис" на фактурисану укупну премију осигурања

Кориштењем средстава остварује се приход у облику:
- камате за коришћење готовине сразмјерно времену коришћења,
- накнада за коришћење дугорочних средстава.

Приход од камата може се остварити по основу:
- камата на краткорочне и дугорочне кредите,
- уговорених камата на одгођено плаћање,
- затезних камата за потраживања која нису плаћена у року,
- камата садржаних у мјеници,
- камата на орочене депозите и депозите по виђењу,
- камата по осталим финансијским пласманима и потраживањима.

Приход од камате утврђује се на основу књиговодствене исправе, односно обрачуна камата.
Када се појави неизвјесност у вези наплативости већ признатог прихода, ненаплативи износ признаје се као расход, а не као исправка изворно признатог износа прихода.

- **Расходи**

Дефиниција расхода подразумијева расходе који проистичу из редовних активности друштва као и губитке који чине смањење економских користи, али не потичу из редовне активности друштва.

Расходи су смањења економски користи кроз обрачунски период у облику одлива или исцрпљења средстава или стварање обавеза, што има за посљедицу смањење капитала, али не оно смањење у вези са расподјелом капитала власницима.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода, али не морају настати у току редовних активности. Губици представљају умањење економских користи и као такви нису по природи другачији од осталих расхода.

Расходи се признају у билансу успјеха када настане смањење будућих економских користи, које се односе на смањење имовине или повећање обавеза и може поуздано да се измјери, што значи да се признавање расхода дешава истовремено са признавањем повећања обавеза или смањења имовине .

Расходе можемо подијелити на : пословне расходе, финансијске расходе и остале расходе.

Пословни расходи укључују трошкви прибаве и административни трошкови. Ове трошкове чине: трошкови провизије заступника, трошкови материјала, трошкови горива и енергије, трошкови бруто зарада запослених и накнада запослених, трошкови амортизације и резервисања, нематеријални трошкови, трошкови пореза и доприноса независно од резултата.

На дан састављања финансијских извјештаја трошкови прибаве се разграничавају сразмјерно учешћу режијског додатка у преносној премији.

Трошкови прибаве који се разграничавају су :

- Трошкови провизије за закључене уговоре осигурања,
- Трошкови плата и других примања (топли оброк,регрес,превоз) запослених на продаји осигурања и
- Остали директни трошкови везани за прибаву осигурања, а у скалду са Законом о рачуноводству и ревивизији РС и МРС.

Финансијски расходи чине расходи по основу камата, негативних курсних разлика, расходи по основу ефеката валутне клаузуле, расходи из односа са повезаним правним лицима, расходи по основу депоновања и улагања средстава и остали финансијски расходи.

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, вриједности, мањкови, расходи ефеката уговорене заштите од ризика, расходи по основу отписа потраживања и остали непоменути расходи.

Расходе по основу обезвређења имовине обухвата расход по основу обезвређења нематеријалних средстава, некретнина, опреме сталне имовине намјењене продаји , расход по основу ревалоризације нематеријалних средстава, некретнина и опреме и остали расходи по основу обезвређења и ревалоризације.

- **Порез на добитак**

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе на основуцу утврђену пореским билансом, који представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода сагласно Закону о порезу на доходак.

- **Управљање ризицима осигурања**

Друштво закључује активне уговоре о осигурању којима се ризик од осигурања преноси са клијента на Друштво,као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са Друштва на реосигуравателља.
По својој природи сваки појединачни ризик осигурања је случајан и тешко предвидљив. Код пружања осигурања основни ризик произилази из чињенице да укупна штета и накнада штета плаћена по уговору прећу износе премија по појединачном ризику, због учесталости или величине штета. Управљање ризиком осигурања има за циљ да омогући Друштву остварење добити на начин да се не угрозе основни интереси осигураника,корисника осигурања и других повјерилаца,као и стабилност пословања. Друштво непрекидно прати властиту изложеност ризику осигурања, што обухвата препознавање, процјењивање и мјерење ризика, те на основу тога доношење одговарајућих одлука и педузимање конкретних активности.

5. ПРЕМИЈА ОСИГУРАЊА

Табела 4. Број полиса и структура портфеља (укупно обрачуната премија) у 2019.година

Шифра осигурања	Врста осигурања	Број осигурања (полиса)	Обрачуната премија	Учешће %
1	Осигурање незгоде	25.535	137.810	1,3
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	38.903	10.264.692	97,3
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	163	25.117	0,3
14	Осигурање кредита	2.171	156.034	1,1
	УКУПНО	66.772	10.583.654	100,00%

Обрачуната премија у 2019. години по свим неживотним врстама у Републици Српској износи 8.802.533 КМ док обрачуната премија у Федерацији БиХ износи 1.781.121 КМ.

Табела 4.1. Број полиса и структура портфеља (обрачуната премија у РС и ФБиХ) у 2019.година

Шифра осигурања	Врста осигурања	Република Српска			Федерација БиХ		
		број осигурања полиса	Обрачуната Премија	Учешће	број осигурања полиса	Обрачуната Премија	Учешће
1	Осигурање незгоде	20.959	112.544	1,28%	4.576	25.267	1,42%
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	33.450	8.508.837	96,66%	5.453	1.755.855	98,58%
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	163	25.117	0,29%	0	0	0,00%
14	Осигурање кредита	2171	156.034	1,77%	0	0	0,00%
	УКУПНО	**56.743**	**8.802.533**	**100,00%**	**10.029**	**1.781.121**	100,00%

У 2019. години, Друштво је у Републици Српској уговорило 56.743 полиса осигурања. Највеће учешће у структури портфеља заузима осигурање од аутоодговорности са 33.450 закључених полиса осигурања и обрачунатом премијом од 8.508.837 КМ што чини 96,7% бруто фактурисане премије. Друштво има намјеру кроз увођење нових врста осигурања, да мјења ову структуру портфеља и шири дисперзију ка другим врстама осигурања.

У односу на план за 2019. обрачуната премија у 2019. годину је већа за 7,6%.

Табела **5.** Преглед планиране и обрачунате бруто фактурисане премије у 2019.год.

Шифра осигурања	Врста осигурања	Планирана премија 2019П	Обрачуната Премија 2019О	index 2019О/2019П
1	Осигурање незгоде	194.388	137.810	70,9
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	9.395.420	10.264.692	109,3
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	30.600	25.117	82,1
14	Осигурање кредита	219.870	156.035	71,0
	УКУПНО	9.840.278	10.583.654	107,6

Табела 6. Расподјела остварене премије за 2019. годину

Шифра осигурања	Врста осигурања	Обрачуната премија	Функционална премија	Режијски додатак
01	Осигурање незгоде	137.810	68.905	68.905
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	10.264.692	7.456.915	2.807.776
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	25.117	17.852	7.535
14	Осигурање кредита	156.034	109.224	46.810
	УКУПНО	**10.583.654**	**7.652.626**	**2.931.027**

Друштво је значајно повећало ефикасност прибаве осигурања те су трошкови спровођења осигурања мањи знатно мањи у односу на претходну годину. Режијским додатком су у потпуности покривени признати трошкови спровођења осигурања.

6. ЛИКВИДИРАНЕ И РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

Друштво је у 2019. години ликвидирало 826 одштетних захтјева у укупном износу од 1.974.630,41 КМ. Друштво има 4 обрађене штете које су остале неисплаћене до краја обрачунског периода у износу од 3.148,87 КМ.

Табела 7. Преглед резервисаних пријављених штета (на почетку и крају периода) и ликвидираних штета у току 2019.године по врстама осигурања

Ш. осиг.	Резерве за пријављене штете (стање на дан 31.12. претходне године)		Пријављене штете у текућем обрачунском периоду			УКУПНО (резервисане+ пријављене)	РИЈЕШЕНИ ОДШТЕТНИ ЗАХТЈЕВИ				Резерве за пријављене штете на крају периода
			Први пут пријављене	Реактивиране	Укупно		Укупно ријешени одштетни захтјеви		Одбијени захтјеви	Укупно ријешени и одбијени	
	број	износ	број	број	број	број	број	износ	број	број	број
1	3	4	5	6	7=(5+6)	8=(3+7)	9	10	11	12=(10+11)	13=(8-12)
01	5	1.800	27	0	27	32	23	12.632	2	25	7
10	182	462.639	844	50	894	1.076	799	1.948.323	23	822	254
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	5	0	5	5	4	13.675	0	4	1
97	187	464.439	876	50	926	1.113	826	1.974.630	25	851	262

У предходној табели су исказане резерве за пријављене штете на почетку и на крају периода без насталих непријављених штета и индиректних трошкова обраде као и подаци о пријављеним и укупно рјешеним штетама у посматраним периодима.

Резерве за пријављене штете, које су настале и пријављене до краја обрачунског периода за које се формира резерва за штете Друштво је утврдило методом појединачне процјене за сваку штету у складу са Правилником о процјени и резервацији штета.

Табела 7.1 Резерве за пријављене штете 31.12.2019.god.

Шифра врсте осигурања	Врсте осигурања	Резерве за пријављене штете на крају извјештајног периода	
		Укупно	
		Број	Износ
01	Осигурање незгоде	7	4.600
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	254	618.816
14	Осигурање кредита	1	4000
	Укупно	**262**	**627.416**

На дан 31.12.2019.године обрачунато је укупно 1.599.590 КМ бруто резрви за штете од чега се 627.416 КМ односи на настале пријављене у редовном поступку и резерве за судске (односно штете које су добиле судски епилог), док се износ од 964.216 КМ

односи на настале непријављене штете, износ од 7.958 КМ се односи на директне и индиректне трошкове обраде одштетних захтјева.

Обрачун резервисања за настале непријављене штете урађен је у складу по методи очекиване квоте штета. У обрачуну је коришћена укупна квота штета у односу на зарађену премију.
У периоду 01.01.-31.12. 2019. години пријављено је укупно 1113 одштетних захтјева.

Табела 7.2 Степен ажурности у рјешавању/исплати штета на дан 31.12.2019.год.

Шифра врсте осигурања	Степен ажурности					
	Број штета у обради	Број рјешених штета	Број позитивно ријешених штета+ ријешене неисплаћене штете из предходног периода	Број исплаћених штета	Степен ажурности у рјешавању штета (3:2)	Степен ажурности у исплати штета (5:4)
1	2	3	4	5	6	7
01	32	25	23	23	78,1%	100,0%
10	1076	822	803	800	76,4%	99,3%
13	0	0	0	0	0.0%	0.0%
14	5	4	4	4	80,0%	100,0%
УКУПНО	**1113**	**851**	**830**	**827**	**76,5%**	**99,3%**

У току пословне 2019. године степен ажурности рјешавања и исплате штета је износио 76,5% ефикасности у рјешавању одштетних захтјева односно 99,3% ефикасности у исплати одштетних захтјева.
Друштво је остварило висок степен ажурности рјешавања и исплате штета што је примарни циљ и у наредном периоду а све у циљу задовољења основна функције друштва за осигурање тј. исплате одштетних захтјева.

6.1. Рун оф анализа адекватности ИБНР-а (обрачун насталих непријављених штета)

Табела 7.3 Рун оф анализа адекватности ИБНР-а

Врсте осигурања	Почетно стање IBNR 31.12.2018.	Штете исплаћене након 31.12.2018.године настале прије 31.12.2018. а које нису биле пријављене до 31.12.2018. године	Резерве за пријављене штете на крају извјештајног периода које су настале прије 31.12.2018. године а нису биле пријављен до 31.12.2018. године	Стање IBNR-а на крају извјештајног периода за штете настале прије 31.12.2018. године а које нисун пријављене до краја извјештајног периода	Run-off	Run-off u % од почетног стања IBNR
1	2	3	4	5	6 = 2 – 3 – 4	7 = 6/ 2
10 - АО	659.918	366.170	119.944	81.558	92246	13,98%

7. АНАЛИЗА ОСТВАРЕНОГ ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА

Анализу финансијског резултата Друштва ћемо презентовати према шеми биланса успјеха:

Биланс успјеха
(извјештај о укупном резултату у периоду)
од 01.01 до 31.12.2019.године

- износи у конвертибилним маркама -

Група рачуна, рачун	Позиција	Напомене	Износ	
			1.1.-31.12.2019.	1.1.-31.12.2018.
1	2	3	4	5
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
60 до 65	I. Пословни приходи	4.2.1.	9.569.654	8.621.148
50 до 55	II. Пословни расходи	4.2.2.	5.534.393	5.764.997
	Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		4.035.261	2.856.151
	Ц. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		0	0
66	**Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ** I Финансијски приходи	4.2.3.	142.687	155.273
56	II. Финансијски расходи	4.2.3.	27	212
	Е. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		4.177.921	3.011.212
	Ф. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		0	0
67	**Г. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ** I Остали приходи	4.2.4.	34.768	10.863
57	II. Остали расходи	4.2.4.	320.805	79.970
	Х. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА РАСХОДА		0	0
	I. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА РАСХОДА		286.037	69.107
68	**Ј. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ** I. Приходи од вриједности усклађивања имовине		598.072	17.205
58	II. Расходи од вриједности усклађивања имовине		0	0
	К. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ		598.072	17.205
	Л. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНСОТИ ИМОВИНЕ		0	0
690 и 691	**М. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА**		0	0
590 и 591	**Н. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА**		0	0
	О. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	4.2.5.	4.489.956	2.959.310
721	П. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	4.2.5.	456.759	293.129
	НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА	4.2.5.	4.033.197	2.666.181
	УКУПНИ ПРИХОДИ	4.2.5.	10.345.181	8.804.489
	УКУПНИ РАСХОДИ	4.2.5.	5.855.225	5.845.179
723	**Q. МЕЂУДИВИДЕНДЕ И ДРУГИ ВИДОВИ РАСПОДЈЕЛЕ ДОБИТКА У ТОКУ ПЕРИОДА**		0	0
	Просјечан број запослених по основу часова рада		59,64	51,00
	Просјечан број запослених по основу стања на крају мјесеца		64,00	57,08

➢ ***Биланс успјеха***

7.2.1. Пословни приходи

Пословни приходи предузећа односе се на приходе од продаје робе и приходе од продаје производа и услуга, те остале пословне приходе и евидентирани су у складу са **Међународним рачуноводственим стандардом 18 – приходи.** Циљ овог стандарда јесте да пропише рачуноводствено обухватање прихода који проистичу из одређених врста пословних промјена и догађаја.

Пословни приходи

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Приходи од премије осигурања, саосигурања и реосигурања неживотних осигурања	10.583.653	8.882.163	1,19
Преносна премија неживотних осигурања	-1.365.564	-517.630	2,64
Приходи одповрата пореских идругих дацбина и прихода од премија, субвенција,донација,донација..	5.096	4.000	
Други пословни приходи	338.371	252.615	1,34
Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	8.098		
Укупно	**9.569.654**	**8.621.148**	1,11

Пословни приходи су евидентирани у укупном износу од 9.569.654 КМ, а састоје се од:

- Приходи од премије осигурања, неживотних осигурања у износу 10.583.653 КМ састоје се од:

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Приходи од премије аутонезгоде +АО	124.728	104.369	1,20
Приходи од премије путника у јав.прев.	13.081	11.149	1,17
Приходи од премије аутонезгоде +АО	10.072.026	8.481.765	1,19
Приходи од премије гранично осигурање	192.665	163.045	1,18
Приходи од премије одговорности дјелатности	181.151	121.835	1,49
УКУПНО:	**10.583.653**	**8.882.163**	1,19

- Други пословни приходи, у износу 338.371 КМ, односе се на:

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Приходи од и регреса	191.684	111.173	1,72
Приходи од закупа	29.532	44.268	0,67
Приходи од зелених картона	113.488	95.100	1,19
Приходи од поштанских пров.и ком.СМС-а	2.704	1.829	1,48
Остали непоменути пословни приходи	963	245	3,93
УКУПНО:	**338.371**	**252.615**	**1,34**

7.2.2. Пословни расходи

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Допринос за безбједност саобраћаја		86.448	0,00
Допринос Заштитном фонду	172.992	127.146	1,36
Остали расходи за дуг.рез. И функционалне доп.	97.804	85.967	1,14
Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетама неживотних осигурања	1.989.801	1.796.235	1,11
Расходи по основу премија и провизија саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	241.223	383.103	0,63
Резервисања за штете и удјеле у штетама и остала резервисања по основу неживотних осигурања	475.711	234.687	2,03
Трошкови амортизације	73.824	48.096	1,53
Трошкови осталих дугорочних резервисања	11.084		
Трошкови материјала, горива и енергије	138.975	178.159	0,78
Трошкови провизија	126.243	95.565	1,32
Трошкови производних услуга, рекламе и пропаганде	1.037.246	1.642.749	0,63
Нематеријални трошкови	171.022	227.159	0,75
Трошкови пореза и доприноса	102.118	85.248	1,20
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	698.620	638.610	1,09
Остали лични расходи и накнаде	197.730	135.825	1,46
Укупно	**5.534.393**	**5.764.997**	**0,96**

Трошкови спровођења осигурања

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Трошкови амортизације	73.824	48.096	1,53
Трошкови резервисања	11.084		
Трошкови материјала, горива и енергије	138.975	178.159	0,78
Трошкови провизија	126.243	95.565	1,32
Трошкови производних услуга, рекламе и пропаганде	1.037.246	1.642.749	0,63
Нематеријални трошкови	171.022	227.159	0,75
Трошкови пореза и доприноса	102.118	85.248	1,20
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	698.620	638.610	1,09
Остали лични расходи и накнаде	197.730	135.825	1,46
Укупно	**2.556.862**	**3.051.411**	0,84

У периоду 01.01.-31.12.2019.године, остварени су трошкови спровођења осигурања у износу 2.556.862 КМ или 24,16% бруто премије осигурања од чега на трошкове услуга, рекламе и пропаганде отпада 40,57%.

7.2.3. Финансијски приходи и расходи

Опис	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2018.
Приходи од камата	142.024	120.310
Финансијски приходи од матичних, зависних пр.лица и осталих повезаних пр.лица	0	34.415
Позитивне курсне разлике	0	14
Остали финансијски приходи	663	534
Укупно - Финансијски приходи	**142.687**	**155.273**
Финансијски расходи из односа са повезаним п.л.	0	0
Расходи камата	17	1
Негативне курсне разлике	0	4
Остали финансијски расходи	10	207
Укупно - Финансијски расходи	**27**	**212**

7.2.4. Ванредни приходи и расходи

У посматраном периоду остали приходи износе 34.768 КМ, а односе се на наплаћена отписана потраживања 5.286 КМ, остале непоменуте приходе 78 КМ и приходе из ранијих година 29.404 КМ. Остали расходи износе 125.653 КМ, а односе се на расходе по основу отписа потраживања 64.501 КМ и остали непоменути расходи 61.152 КМ.

7.2.5. Финансијски резултат предузећа

Опис	Износ у КМ		Индекс
	31.12.2019.	31.12.2018.	
1	2	3	4 (2/3)
Пословни приходи	9.569.654	8.621.148	1,11
Пословни расходи	5.534.393	5.764.997	0,96
Пословни добитак	**4.035.261**	**2.856.151**	1,41
Пословни губитак			
Финансијски приходи	142.687	155.273	0,92
Финансијски расходи	27	212	
Добитак по основу финансијских прихода и расхода	**142.660**	**155.061**	0,92
Губитак по основу финансијских прихода и расхода			
Добитак редовне активности	**4.177.921**	**3.011.212**	1,39
Губитак редовне активности			
Остали приходи	34.768	10.863	3,20
Остали расходи	320.805	79.970	4,01
Добитак по основу осталих прихода и расхода			
Губитак по основу осталих прихода и расхода	**286.037**	**69.107**	4,14
Приходи од усклађивања вриједности имовине	598.072	17.205	34,76
Расходи од усклађивања вриједности имовине	**0**	**0**	
Добитак од усклађивања вриједности имовине	**598.072**	**17.205**	34,76
Укупни приходи	10.345.181	8.804.489	1,17
Укупни расходи	5.855.225	5.845.179	1,00
Финансијски резултат – бруто	**4.489.956**	**2.959.310**	1,52

На основу презентованих података о оствареном финансијском резултату може се констатовати да је Друштво, у периоду од 01.01.-31.12.2019. године, остварило добит редовне активности у износу 4.177.921 КМ, добитак по основу усклађивања вриједености имовине у износу од 598.072 КМ и губитак по основу осталих прихода и расхода у износу 286.037 КМ, тако да је остварена укупна бруто добит у износу 4.489.956 КМ.

8. АНАЛИЗА ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА

Анализу финансијског положаја Друштва ћемо презентовати према шеми биланса стања:

Биланс стања

(Извјештај о укупном положају)

На дан 31.12.2019.године

Група рачуна, рачун	Позиција	Напомене	Износ биланса на дан 31.12.2019.г.			Износ на дан биланса претходне године 31.12.2018.
			Бруто	Исправка вриједности	Нето (4 - 5)	
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА	4.1.1.				
	А. СТАЛНА ИМОВИНА	4.1.1.1.	8.719.557	185.348	8.534.209	7.742.427
1	I. Нематеријална улагања	4.1.1.1.1.	57.615	20.110	37.505	33.980
2	II. Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнина	4.1.1.1.2.	3.336.763	153.195	3.183.568	1.520.498
3	III. Биолошка средства и средства културе		0	0	0	0
4	IV. Дугорочни финансијски пласмани	4.1.1.2.	5.325.179	12.043	5.313.136	6.187.949
50	V. Одложена пореска средства		0	0	0	0
	Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА		7.106.621	99.531	7.007.090	3.682.658
10 до 15	I Злаихе, стална средства и средства обустављеног пословања намјењена продаји	4.1.1.3.	359.277	0	359.277	338.986
	II Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	4.1.1.4., 4.1.1.5.,4.1.1.6.,	6.266.864	99.531	6.167.333	3.046.098
288	**III АКТИВНА ВРЕМЕН РАЗГРАНИЧЕЊА**		480.480		480.480	297.574
29	**Ц. ГУБИТАК ИЗНАД КАПИТАЛА**		0	0	0	0
-	**Д. ПОСЛОВНА АКТИВА**		15.826.178	284.879	15.541.299	11.425.085
880 до 888	**Е. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА**				0	
	Ф. УКУПНА АКТИВА		15.826.178	284.879	15.541.299	11.425.085
	ПАСИВА	4.1.2.				
	А.КАПИТАЛ	4.1.2.1.			7.796.388	5.531.241
30	I. Основни капитал	4.1.1.2.			2.500.000	2.500.000
31	II Уписани неуплаћени капитал				0	0
320	III Емисиона премија				0	0
дио 32	IVРезерве	4.1.2.1			215.957	82.649
330,331,334	V Ревалоризационе резерве				0	0
332	VI Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	4.1.2.1			80.902	49.899
333	VII Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	4.1.2.1			0	948
34	VIII Нераспоређени добитак	4.1.2.1			4.999.529	2.899.641
35	IX Губитак до висине капитала				0	0
40	**Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕВИСАЊА**				11.084	0
	Ц. ОБАВЕЗЕ				7.733.827	5.893.844
41	I Дугорочне обавезе				0	0
42 до 48	II Краткорочне обавезе	4.1.2.2.			7.733.827	5.893.844
	Д. ПОСЛОВНА ПАСИВА				15.541.299	11.425.085
890 до 898	**Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА**				0	0
	Ф. УКУПНА ПАСИВА				15.541.299	11.425.085

8.1.1. Актива
8.1.1.1. Стална имовина

Сталну имовину друштва чине: нематеријална улагања, постројења и опрема, остала основна средства; аванси и некретнине, постројења , опрема у припреми и дугорочни финансијски пласмани. Подаци о набавној отписаној и садашњој вриједности сталне имовине на дан 31.12.2019. године дати су у следећем табеларном прегледу:

Ред.		Вриједност у КМ		
број	Опис	набавна	отписана	садашња
I	**Нематеријална улагања**	**57.615**	**20.110**	**37.505**
1.	Улагања у развој	0	0	0
2.	Goodwill	0	0	0
3.	Концесије, патенти и лиценце	0	0	0
4.	Остала нематеријална улагања	57.615	20.110	37.505
II	**Некретнине, постројења, опрема**	**664.227**	**153.195**	**511.032**
1.	Земљиште	0	0	0
2.	Грађевински објекти	49.955	1.562	48.393
3.	Постројења и опрема	458.020	151.633	306.387
4	Аванси и некретнине, постројења,	156.252	0	156.252
III	**Инвестициона некретнине**	**2.672.536**	**0**	**2.672.536**
1.	Земљиште	2.672.536	0	2.672.536
2.	Грађевински објекти	0		0
IV	**Дугорочни финансијски пласмани**	**5.325.179**	**12.043**	**5.313.136**
1.	Учешће у капиталу зависних правних лица	2	0	2
2.	Учешће у капиталу других правних	0	0	0
3.	Дугорочни фин.пла. повезаном прав.лицу	61.161	0	61.161
4.	Дугорочни фин. пласмани у земљи	3.650.000	0	3.650.000
5.	Финансијска средства расположива за продају	1.069.922	4.678	1.065.244
6.	Остали дугорочни финансијски пласмани	544.094	7.365	536.729
V	**Стална имовина – укупно**	**8.719.557**	**185.348**	**8.534.209**

Вриједност сталне имовине која је исказана на одговарајућим позицијама Биланса стања одговара вриједности исказаној у књиговодственој евиденцији, односно вриједности сталне имовине исказане у дневнику основних средстава, на дан 31.12.2019.године.

Стална имовина је, у моменту набавке, вреднована по набавној цијени. Након почетног признавања по набавној вриједности грађевински објекти, постројења и опрема вреднују се по садашњој вриједности (набавна вриједност умањена за износ обрачунате амортизације), док се инвестиционе некренине вреднују по моделу поштене (фер) вриједности примјеном основног поступка предвиђеног МРС-40-инвестиционе некретнине.

8.1.1.1.1.Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су усклађена са **Међународним рачуноводственим стандардом 38** а циљ овог стандарда је да пропише рачуноводствени третман за нематеријална средства којим се други стандарди не баве.

Нематеријална улагања

	Улагања у развој	Конце., патенти, лиценце и остало	Goodwil l	Остала нематеријална улагања	Аванси и нем.улагања у припреми	Укупно
Набавна вриједност:						
Стање на почетку године	**0**	**0**	0	**29.897**	**16.500**	**46.397**
Нове набавке	0	0	0	36.324	0	**36.324**
Процјена и ревалоризација	0	0	0	0	0	**0**
Смањења:	0	0	0	8.606	16.500	**25.106**
Расход, продаја и друго	0	0	0	8.606	16.500	**25.106**
Стање на дан 31.12.2019.	**0**	**0**	**0**	**57.615**	**0**	**57.615**
Кумулирана исправка						**0**
Стање на почетку године	**0**	**0**	**0**	**12.417**	**0**	**12.417**
Повећања:	0	0	0		0	**0**
Амортизација	0	0	0	9.271	0	**9.271**
Набавка/процјена	0	0	0	0	0	**0**
Смањења:	0	0	0	1.578	0	**1.578**
Кумулирана исправка и отуђења	0	0	0	1.578	0	**1.578**
Стање на дан 31.12.2019.	**0**	**0**	**0**	**20.110**	**0**	**20.110**
Нето садашња вриједност						
01.01.2019. године	**0**	**0**	**0**	**17.480**	**16.500**	**33.980**
31.12.2019.године	**0**	**0**	**0**	**37.505**	**0**	**37.505**

Укупна нето вриједност нематеријалних улагања исказана у Билансу стања, у износу 37.505 КМ састоји се од софтвера која се користи за обављање основне дјелатности Друштва.
Степен отписа нематеријалних улагања, закључно са даном билансирања, је 34,90%.

8.1.1.1.2. Основна средства

Евиденција основних средстава је усклађена са **Међународним рачуноводственим стандардом 16** који има за циљ да корисници финансијских извјештаја могу добити информације о књиговодственом стању и кретању основних средстава те о улагањима у основна средства као и о промјенама тих улагања како се то види у следећем прегледу:

Постројења и опрема

Укупна нето вриједност некретнине, инвестиционе некретнине, постројења и опреме исказана у Билансу стања, у износу 3.183.568 КМ, састоји се од опреме која се користи за обављање основне дјелатности Друштва.

Степен отписа опреме, закључно са даном билансирања, је 33,11%.

Набавна вриједност:	Грађеви-нски објекти	Постро-је-ња и опрема	Инвестицио не некретнине	Остала основна средства	Аванси и основна средства у припреми	Укупно
Стање на почетку године	**48.048**	**268.412**	**1.295.506**	**0**	**420**	**1.612.386**
Повећања:	**1.907**	**206.601**	**2.652.736**	**0**	**2.454.327**	**5.315.571**
Нове набавке	1.907	206.601	2.652.736		2.454.327	5.315.571
Смањења:	**0**	**16.993**	**1.275.706**	**0**	**2.298.495**	**3.591.194**
Расход, продаја и друго		16.993	1.275.706		0	1.292.699
Активирана осн. средс.	0	0	0	0	2.298.495	**2.298.495**
Стање на дан 31.12.2018.	**49.955**	**458.020**	**2.672.536**	**0**	**156.252**	**3.336.763**
Кумулирана исправка вриједности						
Стање на почетку године	**841**	**91.047**	**0**	**0**	**0**	**91.888**
Повећања:	**721**	**65.409**	**0**	**0**	**0**	**66.130**
Амортизација	721	65.409		0	0	66.130
Смањења:		**4.823**			**0**	**4.823**
Кумулирана исправка у отуђењу	0	4.823			0	**4.823**
Остало/корекција					0	**0**
Стање на дан 31.12.2018.	**1.562**	**151.633**	**0**	**0**	**0**	**153.195**
Нето садашња вриједност						
01.01.2018. године	**47.207**	**177.365**	**1.295.506**	**0**	**420**	**1.520.498**
31.12.2018. године	**48.393**	**306.387**	**2.672.536**	**0**	**156.252**	**3.183.568**

8.1.1.2. Дугорочни финансијски пласмани

ОПИС	Учешће у капиталу повезаних прав. лица	Дугорочни пласмани прав. лица	Дугор. финанс. пласмани у земљи	Фин. ср. распол. за продају	Остали дугорочни фин.пласмани	Укупно
БРУТО СТАЊЕ						
Бруто стање на почетку године	2		4.400.000	1.444.865	382.732	**6.227.599**
Бруто стање на крају године	2	61.161	3.650.000	1.069.922	544.094	**5.325.179**
Исправка вриједности на почетку године	0	0	0	34.899	4.751	**39.650**
Исправка вриједности на крају године	0	0	0	4.678	7.365	**12.043**
НЕТО СТАЊЕ						**0**
01.01.2019. године	**2**	**0**	**4.400.000**	**1.409.966**	**377.981**	**6.187.949**
31.12.2019. године	**2**	**61.161**	**3.650.000**	**1.065.244**	**536.729**	**5.313.136**

Учешће у капиталу повезаних правних лица је по основу 100% власнишва у ДОО „Smart Solution“ Бања Лука.
Дугорочни пласмани повезаним правним лицима су пласмани према ДОО „Smart Solution“ Бања Лука по основу уговора број 1708/19 од 11.03.2019 и 3906/19 од 30.12.2019.

Дугорочне финансијске пласмане у износу 3.650.000 КМ чине средства намјенски орочена у банкама, и то:

- За погриће 50% гарантног фонда 800.000 КМ и
- За покриће техничких резерви 2.850.000 КМ.

	За покриће гарантног фонда	Стање у КМ	
		31.12.2019	31.12.2018
1	Нова банка ад	200.000	200.000
2	МФ банка	200.000	400.000
3	Сбербанк ад		100.000
4	UniCredit Bank a.d.		200.000
5	Sparkasse bank	0	0
6	Komercijalna banka a.d.	200.000	400.000
7	Addiko bank a.d.	200.000	400.000
	Укупно :	**800.000**	**1.700.000**

	За покриће техничких резерви	Стање у КМ	
		31.12.2019	31.12.2018
1	Нова банка ад	950.000	950.000
2	МФ банка	1.300.000	950.000
3	Сбербанк ад	0	0
4	UniCredit Bank a.d.		200.000
5	Komercijalna banka a.d.	600.000	600.000
	Укупно :	**2.850.000**	**2.700.000**

Финансијска средства расположива за продају

Ред.бр.	ХОВ	Ознака хартије	Датум обрачуна	Количина	Набавна цијена	Тржишна цијена	Набавна вриједност	Тржишна вриједност
1	Измирење ратне штете 1	RSRS-O-A	31.12.2019	111.181	40,00	**39,52**	44.472,40	**43.938,72**
2	Измирење ратне штете е 2	RSRS-O-B	31.12.2019	340538	40,00	**40,28**	136.215,20	**137.168,71**
3	Измирење ратне штете 3	RSRS-O-C	31.12.2019	202.030	40,00	**39,68**	98.865,00	**80.173,59**
4	Измирење ратне штете 4	RSRS-O-D	31.12.2019	126534	50,00	**49,43**	63.267,00	**62.539,43**
5	Измирење ратне штете 5	RSRS-O-E	31.12.2019	439342	60,00	**58,80**	263.605,20	**258.333,10**
6	Измирење ратне штете 6	RSRS-O-F	31.12.2019	141163	60,00	**59,18**	91.814,10	**83.537,44**
7	Измирење ратне штете 7	RSRS-O-G	31.12.2019	22739	60,00	**58,50**	13.643,40	**13.302,31**
8	Стара девизна штедња 7	RSDS-O-G	31.12.2019	658586	40,00	**40,28**	263.434,40	**265.278,44**
9	Стара девизна штедња 8	RSDS-O-H	31.12.2019	149718	80,00	**80,80**	119.774,40	**120.972,14**
				2.191.831			**1.095.091,10**	**1.065.243,88**

Финансијска средства расположива за продају по набавној цијени износе 1.095.091 КМ односе се на обвезнице које је друштво купило на берзи. На дан билансирања извршен је обрачун портфеља и свођење на фер вриједности која износи 1.065.243 КМ.

Остали дугорочни финансијски пласмани у износу 377.981 односе се на:
- средства за резервни фонд бироа БиХ, 350.448 КМ,
- средства за фонд за накнаду штета бироа БиХ, 93.609КМ,
- остали дугорочни пласмани 100.037КМ.

8.1.1.3. Залихе

Залихе се воде у складу са **Међународним рачуноводственим стандардом 2** који има за циљ да пропише упутства у вези са примјеном методе цјене коштања залиха.

ОПИС	Стање у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2018.
1. Материјал рекламни	118.202	0
2. Дати аванси	241.074	338.985
3. укупно (1 до 2)	**359.276**	**338.985**

На залихама рекламног материјала евидентиран је набављени материјал у вриједности 118.202 КМ у сврху промотивних активности . Залихе рекламног материјала 31.12.2019.године износе 118.202 КМ што одгова стању пописа складишта рекламног материјала. Планира се да рекламни материјал подијелимо за божићне и новогодишње празнике.

Дати аванси на дан билансирања износе 218.204 КМ од тога:
- унапријд плаћена закупнина 31.250 КМ
- унапријед плаћено гориво 1.709 КМ
- аванс по уговору 206.765 КМ

Краткорочна потраживања и пласамни

8.1.1.4 Краткорочна потраживања и пласмани

ОПИС	Премија неживотних осигурања	Остали купци у земљи	Потр. из специфич. послова	Друга кратк. потражив.	Укупно
БРУТО СТАЊЕ					
Бруто стање на почетку године	42.412	1.923	71.661	1.808.028	1.924.024
Бруто стање на дан 31.12.2019.	41.222	7.933	128.222	3.262.003	3.439.380
Исправка вриједностина почетку године	12.115	1.637	27.921	1.257	42.930
Исправка вриједности на дан 31.12.2019	25.273	4.582	66.532	3.144	99.531
НЕТО СТАЊЕ					0
01.01.2019. године	**30.297**	**286**	**43.740**	**1.806.771**	**1.881.094**
31.12.2019. године	**15.949**	**3.351**	**61.690**	**3.258.859**	**3.339.849**

8.1.1.5 Готовински еквиваленти и готовина

ОПИС	Стање на дан 31.12.2019.	Стање на дан 31.12.2018.
Жиро - рачуни	1.986.578	544.664
Благајна	2.264	250
Девизни рачуни	732	618
Готовински еквиваленти и готовина - укупно	**1.989.574**	**545.532**

Износ исказан на билансној позицији „Готовински еквиваленти и готовина" идентичан је износу исказаном у рачуноводственој евиденцији, са стањем на дан 31.12.2019. године.

8.1.1.6 Активна временска разграничења

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2018.
1. Унапријед плаћени трошкови	0	39.050
2. Разграничени трошкови прибаве осигурања до 1 године	480.480	258.524
Унапријед пл. трошк. прибављ. осигурања - укупно	**480.480**	**297.574**

Разграничени трошкови прибаве на дан 31. 12. 2019. године износе 480.480 КМ и односе се на разграничене трошкове бруто плата запослених који раде директно на прибави осигурања и разграничене трошкове провизија правних лица.

8.1.2. Пасива

8.1.2.1.Капитал

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2018.
1. Акцијски капитал	2.500.000	2.500.000
2. Остале резерве из добитка	215.957	82.649
3.Нереализовани добици финанс.средстава располож. За продају	80.902	49.899
4.Нереализовани губитци финанс.средстава располож. За продају	0	948
5. Нераспоређени добитак ранијих године	966.332	233.460
6.Нераспоређени добитак текуће године	4.033.197	2.666.181
Укупно:	**7.796.388**	**5.531.241**

Добит текућег периода износи 4.033.197 КМ.

8.1.2.2. Обавезе

Дугорочна резервисања

Друштво је резервисало, примјеном МРС 19 примања запослених, по основу отпремнина за одлазак у пензију износ 11.084 КМ, чији обрачун је извршио овлаштени актуар Предраг Ковачевић.

Краткорочне обавезе

Рб.	ОПИС	31.12.2019.		31.12.2018.	
		Износ у КМ	%	Износ у КМ	%
1	Обавезе по основу штета и уговорених износа	5.985	0,08	3.149	0,05
2	Обавезе за премију и специф.обавезе	3	0,00	3	0,00
3	Обавезе по основу зарада и накнада зар.	80.188	1,04	57.856	0,98
4	Друге обавезе из пословања	85.126	1,10	199.225	3,38
5	Обавезе за порезе, доприносе и друге краткорочне обавезе	37.213	0,48	21.130	0,36
6	Обавезе за порез из резултата	186.785	2,42	109.129	1,85
7	Пасивна временска разграничења	7.338.527	94,89	5.503.352	93,37
	Краткорочне обавезе - укупно	**7.733.827**	**100,00**	**5.893.844**	**100,00**

Пасивна временска разграничења

ОПИС	31.12.2019.		31.12.2018.	
	Износ у КМ	%	Износ у КМ	%
Преносне премије неживотних осигурања	5.738.937	78,20	4.373.373	79,47
Резервисане штете неживотних осигурања	1.599.590	21,80	1.129.979	20,53
Укупно	**7.338.527**	**100,00**	**5.503.352**	**100,00**

Преносна премија неживотних осигурања

Друштво има Правилник о формирању и начину обрачунавања преносних премија, који је усвојио Управни одбор Друштва 19.01.2016. године, а уз претходно прибављено позитивно мишљење овлашћеног актуара Друштва.
За све врсте осигурања Друштво је обрачунало преносну премију примјеном софтвера за обрачун преносне премије по методу *Pro Rata Temporis.*
Укупна обрачуната премија износи 10.583.654 КМ за период 01.01.2019.-31.12.2019. године, а укупна преносна премија износи 5.738.937 КМ.

Резервација за штете неживотних осигурања

Друштво има Правилник о формирању и начину обрачунавања резервације штета, који је усвојио Управни одбор Друштва, дана 19.01.2016. године, уз претходно прибављено позитивно мишљење овлашћеног актуара Друштва.
Резервисане штете неживотних осигурања износе **1.599.590** КМ од тога настале пријављене износе 627.416 КМ, а настале непријављене 964.391 КМ трошкови обраде 7.958 КМ.

8. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА И РЕЖИЈСКИ ДОДАТАК

У следећој табели, приказан је однос режијског додатка, трошкова спровођења осигурања у 2019. години.

Табела 8 : Режијски додатак и трошкови спровођења осигурања

Шифра осигурања	ВРСТА ОСИГУРАЊА	Трошкови спровођења осигурања	Дозвољени режијски додатак	Удио трошкова спровођења осигурања у режијском додатку
1	2	3	4	5=3/4
01	Осигурање незгоде	60.108,95	68.905,17	87,23%
10	Осигурање од одговорности за моторна возила	2.449.344,68	2.807.776,85	87,23%
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	6.573,30	7.535,22	87,23%
14	Осигурање кредита	40.834,67	46.810,33	87,23%
	УКУПНО	2.556.861,60	2.931.027,57	87,23%

С обзиром да у Друштву не постоји подјела у оквиру сектора по појединим врстама осигурања тренутно није могуће извршити прецизнију расподјелу укупних трошкова по врстама осигурања.
Удио покривеност трошкова спровођења осигурања обрачунатим режијским додатком износи 87,23%.

9. ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Синтетизован преглед промјена на капиталу приказан је у наредној табели:

Табела 9. Преглед промјена на капиталу

ОПИС	Износ у КМ	
	31.12.2019.	31.12.2018.
1. Акцијски капитал	2.500.000	2.500.000
2. Остале резерве из добитка	215.957	82.649
3.Нереализовани добици финанс.средстава располож. За продају	80.902	49.899
4.Нереализовани губитци финанс.средстава располож. За продају	0	948
5. Нераспоређени добитак ранијих године	966.332	233.460
6.Нераспоређени добитак текуће године	4.033.197	2.666.181
Укупно:	**7.796.388**	**5.531.241**

10. ПОВЕЗАНО ПРАВНО ЛИЦЕ

Друштво је у периоду 01.01.- 31.12.2019. године имало пословне трансакције са повезаним лицима као у табели 10:

Р.бр.	Повезано лице (назив/име)	Основ повезаности	Трансакције кроз биланс стања				Трансакције кроз биланс успјеха	
			Почетно стање	Промет дугује	Промет потражује	Салдо	Укупни приходи	Укупни расходи
1	2	3	4	5	6	7=4+5-6	8	9
1	A&K konsalting	акционар	667.421	1.345.611	679.526	1.333.506	4.272	7.921
2	Smart Solution doo	власнички удио	2	147.398	45.381	102.019	5.404	603
3	Fin credit doo MKD	заједнички акционар	605.283	378.084	179.432	803.935	197.314	14.871
4	Finos doo	заједнички акционар	-12.455	55.488	46.658	-3.625	2.145	44.513
	УКУПНО		**1.260.251**	**1.926.581**	**950.997**	**2.235.835**	**209.135**	**67.908**

- АК Консалтинг доо
  - Основ повезаности са друштвом – акционар са 41% акција
  - Трансакције у 2019.односиле су се на редовне пословне активности у оквиру регистроване дјелатности (услуге осигурања, закупа, консултанске услуге).
  - Исказано салдо на 31.12.2019. односи се на исплаћену добит.
- Smart Solution doo
  - Основ повезаности са друштвом – власнички удио 100%
  - Трансакције у 2019. Односиле су се на редовне пословне активности у оквиру регистроване дјелатности (пласмани, услуге осигурања, закупа, услуге техничког прегледа).
  - Исказано салдо на 31.12.2019. односи се на недоспјеле пласмане у износу од 99.072 КМ и потраживања по основу Уговора о закупу 3.000 КМ.
- Fin credit doo MKD
  - Основ повезаности са друштвом – заједнички акционар
  - Трансакције у 2019. Односиле су се на редовне пословне активности у оквиру регистроване дјелатности (пласмани, услуге осигурања).
  - Исказано салдо на 31.12.2019. односи се на потраживања за премију 3.935 КМ и недоспјели пласман 800.000 КМ.
- Финос доо
  - Основ повезаности са друштвом – заједнички акционар
  - Трансакције у 2019. Односиле су се на редовне пословне активности у оквиру регистроване дјелатности (по основу премије и провизије).
  - Исказано салдо на 31.12.2019. односи се на обавезе по основу провизије у износу од 3.625 КМ

11. ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

12.1. Ликвидност, финансијска стабилност ефективност

У посматраном периоду коефицијенти ликвидности су знатно виши од један, што указује да је Друштво способно да измирује своје обавезе о у роковима доспјећа
Правилником о начину утврђивања и праћења ликвидности друштава за осигурање („Службени гласник Републике Српске“ број 38/15) регулисан је начин утврђивања и праћења ликвидности Друштва као и вриједност показатеља ликвидности.
У складу са Правилником, Друштво је дневно пратило своју ликвидност израчунавајући коефицијент ликвидности и почетком сваке седмице планирало приливе и одливе новчаних средстава.
Коеофицијент дневне ликвидности је био већи од један у току цијеле посматране године док на дан 31.12.2019 године износи 12,44 док се коефицијент дневне ликвидности кретао у интервалу од 1,12 до 16,04.
Параметри пословања

1. Показатељи ликвидности:

I. Ликвидност I степена:

$$\frac{\text{Крат.потраживања пласмани и готовина}}{\text{Краткорочне обавезе - ПВР}} = \frac{6.167.333}{395.300} = 15,60$$

II. Ликвидност II степена:

$$\frac{\text{Обртна имовина - залихе}}{\text{Краткорочне обавезе - ПВР}} = \frac{6.647.813}{395.300} = 16,82$$

III. Ликвидност III степена:

$$\frac{\text{Обртна имовина}}{\text{Краткорочне обавезе - ПВР}} = \frac{7.007.090}{395.300} = 17,73$$

Друштво показуке висок степен ликвидности

2. Показатељи финансијске стабилности:

I. Покриће средстава капиталом:

$$\frac{\text{Капитал}}{\text{Некретнине, постројења, опрема}} = \frac{7.796.388}{3.183.568} \quad 2,45$$

II. Покриће дугорочних средстава капиталом:

$$\frac{\text{Капитал}}{\text{Стална имовина}} = \frac{7.796.388}{15.541.299} = 0,50$$

3. Показатељи ефективности пословања:

I. Продуктивност:

$$\frac{\text{Пословни приход}}{\text{Број запослених}} = \frac{9.569.654}{64} = 149.526$$

II. Економичност:

$$\frac{\text{Трошкови спровођења осигурања}}{\text{Пословни приход}} = \frac{2.556.862}{9.569.654} \text{ X } 100 = 26,72\%$$

III. Рентабилност:

$$\frac{\text{Накнада штете + Трошкови спровођења осигурања}}{\text{Пословни приход}} = \frac{2.706.735+2.556.862}{9.569.654} \text{ X } 100 = 55,00\%$$

На основу остварених параметара може се закључити да је ликвидност повољна, финансијака стабилност задовољавајућа као и продуктивност економичност и рентабилност

12.2. Мјеродавни технички резултат, рацио

Мјеродавни технички резултат је показатељ довољности премија за измирење обавеза по основу уговора о осигурању, а рачуна се као разлика мјеродавне техничке премије и мјеродавних штета. На нивоу свих врста осигурања а и унутар једне врсте у посматраном периоду остварен је позитиван технички резултат, што указује да су премије биле довољне за измирење обавеза из уговора о осигурању.
По врстама осигурања остварени су следећи мјеродавни технички резултати:

Табела 11 Мјеродавни технички резултат у самопридржају у 2019. години

Шифра осигурања	Мјеродавна техничка премија у самопридржају	Мјеродавне штетеу у самопридражају	Мјеродавни технички резултат	Коефицијент мјеродавног техничког резултата
01	59.119	15.446	43.672	26,1%
10	6.134.053	2.411.100	3.722.953	39,3%
13	16.126	0	16.126	0,0%
14	73.594	17.694	55.900	24,0%
Ukupno	**6.282.892**	**2.444.241**	**3.838.651**	**38,9%**

Рацио трошкова = ТСО/ Мјеродавна техничка премија износи 2.556.862/6.524.115=39,2%

Рацио штета = Мјеродавне штете / Мјеродавна техничка премија износи 2.444.241/6.524.115=37,5%

13. АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА И МАРГИНЕ СОЛВЕНТНОСТИ

Друштва за осигурање дужна су да перманентно одржавају висину капитала адекватну према обиму и врстама послова осигурања које обављају, односно ризицима којима су изложени у обављању својих послова. Тренутни регулаторни оквир прописује начин обрачуна маргине солвентности друштава за осигурање на основу већег од два критерија: премијски или штетни. Маргина солвентности представља вишак ликвидне имовине над обавезама Друштва и обрачунава се по прописима регулаторног органа.
Посматрано у дужем периоду тражена маргина солвентности је обично одређена приходима од премије у периоду повећања активности Друштва или просјечним издацима за штете у периоду опадања обима пословања Друштва. Друштво одржава маргину солвентности у складу са законским одредбама што је приказано у наредном табеларном прегледу. У складу са Правилником о елементима и контроли маргине солвентности друштава за осигурање („Службени гласник Републике Српске“ број: 103/12 и 61/15), на дан 31.12.2019.године Друштво је маргину солвентности обрачунавало примјеном премијског индекса и индекса штета, и као мјеродаван узела виши од предходно обрачунатих износа индекса.

Табела 12.Извјештај о маргини солвентности за послове у врстама неживотних осигурања Друштва на дан 31.12.2019.год.

Р/Б.	ОПИС	Неживотна осигурања осим здрав. Осигурања /члан 6. Правилника/
I	**МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ПО ПРЕМИЈИ**	
1	Премијска основа	10.596.212,72
(1.1)	Износ премијске основе до 100 milionaKM_____ x 0,18	1.907.318,29
(1.2)	Износ премијске основе преко 100 milionaKM_____ x 0,18	0,00
(2)	Збир (1.1)+(1.2)	1.907.318,29
3	Коефицијент који се добије као количник мјеродавних штета, нето од реосигурања и мјеродавних штета / тај коефицијент не може бити мањи од од 0,50	1
4	Маргина солвентности по премији / (2) x (3) /	1.907.318,29
5	**Маргина солвентности по премијеза здравствена осигурања**	
II	**МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ПО ШТЕТАМА**	
6	Просјечан износ мјеродавних штета за посљедњих 36 мјесеци или посљедња 84 мјјесеца у случају друштва која искључиво, односно у већем дијелу уговора покривају ризик кредита, непогоде града или мраза	2.215.109,42
6.1	Просјечан износ мјеродавних штета до 70 miliona KM_____ x 0,26	552.528,45
6.2	Просјечан износ мјеродавних штета преко 70 милиона КМ_____x0,23	0,00
7	Збир (6.1)+(6.2)	552.528,45

8	Коефицијент који се добије као количник мјеродавних штета, нето од реосигурања и мјеродавних штета / тај коефицијент не може бити мањи од 0,50/	1
9	Маргина солвентности по штетама / (7) x (8) /	552.528,45
10	Маргина солвентности по штетама за здравствена осигурања/1/3 од (9)/	
III	**МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ЗА ПОСЛОВЕ У ВРСТАМА НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА**	
11	Маргина солвентности / (4) ili (9) u зависности шта је веће/	1.907.318,29
12	Маргина солвентности з аздравствена осигурања/(5) или (10) у зависности шта је веће	
IV	Маргина солвентности по премији и штетама	1.907.318,29
13	Маргина солвентности на посљедњи дан предходног извјештајног периода	1.734.155,06
14	Коефицијент који се добије као количник резерви за штете у самопридржају на посљедни дан текућег извјештајног и резерви за штете у самопридражају на посљедни дан предходног извјештајног периода/ не смије бити већи од 1/	1
V	**МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ / (IV) ili (13) x (14)/**	**1.907.318,29**

Према Извјештају о маргини солвентности за послове у врстама неживотних осигурања на дан 31.12.2019. године, Друштво је обрачунало маргину солвентности по премији у износу 1.907.318,29 КМ која је већа од обрачунате маргине солвентности по штетама која износи 552.528,45 КМ. Обрачуната маргина солвентности је нижа од минималног законом прописаног износа гарантног фонда те иста нема рачунског значаја на тест адекватности капитала.

Друштво испуњава захтјев адекватности капитала у складу са законским одредбама што је приказано у наредном табеларном прегледу:

Табела 13. Извјештај о капиталу и испуњавању захтјева адекватности капитала на дан 31.12.2019. године

I	**БАЗИЧНИ КАПИТАЛ (1)-(2)-(3)**	**3.644.784,56**
(1)	Уплаћени акционарски капитал, осим кумулативних повлашћених акција	2.500.000
(2)	Законске резерве	215.957,51
(3)	Пренесена нето добит из ранијих година након одбитка дивиденде	966.331,76
(3)	Нематеријална улагања	37.504,71
II	**ДОДАТНИ КАПИТАЛ**	**0**
III	**ОДБИТНЕ СТАВКЕ**	**885.748,44**
(4)	Неликвидна средтсва	885.748,44
IV	**РАСПОЛОЖИВИ КАПИТАЛ (I)+(II)-(III)**	**2.759.036,12**
	ЗАХТЈЕВИ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА	
(5)	Маргина солвентности	1.907.318,29
(6)	Гарнтни фонд према маргини солвентности– 1/3 od (5)	635.772,76
(7)	Гарантни фонд према члану 53. став 1. закона	2.000.000
(8)	Гарантни фонд - (6) ili (7) у зависности шта је веће	2.000.000
V	**Више или мање базичног капитала - износ под IV се пореди са (7) ili (8) у зависности шта је веће**	**759.036,12**
VI	**Више или мање базичног капитала - износ под I се пореди са (8)**	**1.644.784,56**

Базични капитал на дан 31.12.2019. године износи 3.644.784,56 КМ а састоји се од акцијског капитала у висини 2.500.000 КМ законске резерве 215.957,51 КМ пренесене нето добити 966.331,76 умањеног за нематеријална улагања у износу 37.504,71КМ.
Расположиви капитал на дан 31.12.2019. године износи 2.759.036,12КМ а обрачунава се као збир базичног капитала 3.644.784,56 КМ и додатног капитала (Друштво нема додатног капитала) умањен за одбитне ставке у износу од 885.748,44КМ.

14. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ НЕЖИВОТНИХ ВРСТА ОСИГУРАЊА

Реалан обрачун техничких резерви, те њихово адекватно покриће основни су предуслови за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се у крајњој линији доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања. Техничке резерве се формирају из наплаћене премије, и треба да износе онолико колико је потребно за исплате на име покрића насталих штета услед остварења осигураних ризика, исплату сума осигурања, и извршење других уговорних обавеза.

14.1. Структура техничких резерви

Укупно обрачунате техничке резерве на дан 31.12.2019. године износе 7.338.527 КМ а исте се састоје се од:

Табела 14 Техничке неживотних врста осигурања резерве у 2019.години

Врста осигурања	Резерве за преносне премје	Резерве за штете	Укупно
Осигурање незгоде	76.786	4.623	81.409
Осигурање од одговорности за моторна возила	5.515.824	1.590.947	7.106.772
Осигурање од опште грађанске одговорности	8.794	0	8.794
Осигурање кредита	137.532	4.200	141.552
Укупно	**5.738.937**	**1.599.590**	**7.338.527**

Обрачун преносне премије је вршен рачунарски, односно аутоматском обрадом података по врстама осигурања. Служба за процјену и ликвидацију штета Друштва заједно са овлашћеним актуараом је на дан 31.12.2019. године извршиле обрачун резервација за штете у износу 1.599.590 КМ које се састоје од:

- резервације за настале пријављене штете: 627.416 КМ
- резервације за настале непријављене штете: 964.215 КМ
- резервације за рентне штете: 0,00 КМ
- трошкови обраде штета: 7.958 КМ

Да би једно друштво за осигурање могло бити основано и да би пословало, оно мора да располаже средствима из којих се могу извршавати обавезе по основу уговора о осигурању. Сврха формирања техничких резерви је да друштва за осигурање могу да извршавају обавезе из уговора о осигурању односно правовремено исплаћују одштетне захтјеве и повраћај неискоришћеног дијела премије.

Према приложеној табели, Друштво је на дан 31.12.2019. године, средства за покриће техничких резерви улагало у следеће врсте односно облике улагања

14.2. **Улагање и депоновање средстава за покриће техничких резерви**

Табела 15. Преглед-структура стања улагања средстава за покриће техничких резерви

Ред. бр.	Врста (облик) улагања	Дозвољени %	Укупно уложени износ (у КМ)	Остварени %
1.	Хартије од вриједности чији је емитент или гарант БиХ, Република Српска, Централна банка БиХ и фондови из члана 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске	без ограничења	865.243,88	11,79%
2	Зајмови осигурани заложним правом на некретнину (хипотека)	до 20%, а по једном кориснику до 10%	370.000	5,07%
3	Некретнине и друга права на некретнинама (право својина, права грађења, право коришћења и сл.)	до 40%, а у једну некретнину односно у више некретнина које су међусобно повезане тако да чине једну цјелину до 20%	2.519.430,45	34,33%
4	Орочени депозите код банака у РС, односно БиХ	до 50%, а у једну банку до 20%	2.850.000,00	38,84%
5	Средства на рачунима друштва за осигурање	до 10%	733.852,70	10,00
6	**УКУПНО (1+2+3+4+5)**		**7.338.527,03**	**100,0%**

Друштво је успјело обезбиједити покриће обрачунатих техничких резерви адекватним средствима. Покривености износи 100% обрачунатих техничких резерви стим да друштво располаже са вишком новчаних средстава.

Друштво је средства за покриће техничких резерви улагало у следеће облике:

1. Хартије од вриједности чији је емитент или гарант БиХ, РС и ЦБ БиХ и фондови из чл. 8. Закона о Инв.-раз. банци РС

Naziv emitenta	Oznaka HoV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan	Datum dospijeća
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSRS-O-A	8.395	3.358	3.318	30.6.2023
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSRS-O-B	340.538	136.215	137.169	15.12.2023
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSRS-O-C	202.030	80.174	80.174	30.10.2023
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSRS-O-E	439.342	263.605	258.333	9.6.2025
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSDS-O-G	658.586	263.434	265.278	22.8.2021
Republika Srpska Ministarstvo finansija	RSDS-O-H	149.718	119.774	120.972	3.10.2023
UKUPNO				**865.244**	

Укупно покриће техничких резерви обвезницама РС у апсолутном смислу износи 11,79%. Према Одлуци о класификацији финансијских инструмената коју је донијела Управа Друштва, обвезнице су евидентиране по фер вриједности кроз биланс успјеха у износу од 865.243 КМ док приход од камате износи 24.987,50 КМ.

2. Зајмови осигурани заложним правом на некретнину (хипотека)

Р.бр.	Корисник зајма	Датум одобрења	Датум доспијећа	Одобрени износ зајма	Стање зајма на дан извјештаја	Каматна стопа	Заложена некретнина и број судског рјешења уписа залога	Вриједност заложене некретнине
1	2	3	4	5	6	9	10	11
	УКУПНО			**370.000,00**	**370.000,00**			**650.196,65**
1	МКД ФинЦредит доо	31.01.2017	31.01.2020	300.000,00	300.000,00	4,50	21.20/714.1-609/17	650.196,65
2	МКД ФинЦредит доо	09.02.2017	09.02.2020	70.000,00	70.000,00	4,50	21.20/714.1-609/17	

Укупно улагање средстава за покриће техничких резерви у зајмове износи 5,07%, а приход по основу камате 25.012,50КМ.

3. Некретнине и друга права на некретнинама

Ред. бр.	Некретнина/друга права на некретнину	Датум укњижбе у ЗК	Набавна вриједност	Вриједност на дан
1	2	3	4	5
2	Оранica у меденом пољу површина 935 м Бр парцеле 115/17	16.05.2019	490.000,00	465.376,47
3	Оранica у меденом пољу површина 1824 м Бр парцеле 115/13	16.05.2019	485.612,92	637.501,18
4	Оранica у меденом пољу површина 708 м Бр парцеле 115/15	16.05.2019	188.494,49	247.451,12
5	Оранica у меденом пољу површина 3345 м Бр парцеле 115/1	16.05.2019	890.556,59	1.169.101,68
	УКУПНО		2.054.664,00	2.519.430,45

4. Орочени депозити у РС, односно БиХ

Ред. бр.	Назив банке	Датум закључења уговора о ороченом депозиту	Број уговора о ороченом депозиту	Износ орочених средстава (у КМ)
1	2	3	6	7
1	МФ Банка а.д. Бања Лука	20.12.2018	102-27469/2018 анекс 1/2019 од 21.03.2019.	100.000,00
2	МФ Банка а.д. Бања Лука	20.12.2018	102-27470/2018 и анекс 1/2019 од 21.03.2019	100.000,00
3	Комерцијална банка а.д. Бања Лука	23.05.2018	DP2018/44	300.000,00
4	Комерцијална банка а.д. Бања Лука	26.06.2018	DP2018/61	200.000,00
5	Комерцијална банка а.д. Бања Лука	25.09.2018	DP2018/112	100.000,00
6	МФ Банка а.д. Бања Лука	25.07.2018	102-20513/2018 102-20514/2018 102-20515/2018 102-20516/2018 102-20517/2018 102-20518/2018	300.000,00
7	МФ Банка а.д. Бања Лука	19.02.2018	102-5538/2018	400.000,00
8	МФ Банка а.д. Бања Лука	17.05.2018	102-17129-1/2018	200.000,00
9	Нова Банка а.д. Бања Лука	14.08.2019	1002284193 1002284100 1002284126 1002284134 1002284142 1002284177	300.000,00
10	Нова Банка а.д. Бања Лука	13.03.2019	1001837067	600.000,00
11	Нова Банка а.д. Бања Лука	26.01.2019	1001794295	50.000,00
12	МФ Банка а.д. Бања Лука	16.12.2019	102-17308/2019	100.000,00
13	МФ Банка а.д. Бања Лука	16.12.2019	102-17309/2019	100.000,00
				2.850.000,00

Укупно покриће техничких резерви ороченим депозитима код банака износи 38,84%. По основу орочених депозита остварени приход од камата износи 40.586 КМ.

5. Средства на рачунима друштва за осигурање

Ред. бр.	Назив банке	Износ средстава на рачуну (у КМ)
1	2	3
1	Unicredit bank ad Banja Luka	30073,22
2	Нова банка ад Бања Лука	281040,00
3	Sberbank ad Banja Luka	365716,78
4	Комерцијална банка ад Бања Лука	57022,72
	УКУПНО	733.852,72

Средства на рачунима Друштва која су служила за покриће техничких резерви су изражена у износу од 733.852,70 КМ, укупно покриће техничких резерви новчаним средствима на рачунима Друштва износи 10%. Друштво на дан 31.12.2019.године има више новчаних средстава за евентаулно покриће резерви у износу од 1.255.722КМ.
У свим врстама улагања нема прекорачења лимита, како у укупном износу, тако ни код појединачних улагања.

15. МИНИМАЛНИ ГАРАНТНИ ГОНД

Према Правилнику, Друштво је обавезно да, за вријеме трајања дозволе за рад, износ у висини од најмање 50% минималног гарантног фонда (1.000.000 КМ), држи у намјенски ороченом депозиту или хартијама у вриједности а који служи искључиво у сврху заштите осигураника и очувања солвентности Друштва.

Табела 16. Преглед стања улагања средстава за покриће минималног гарантног фонда

Р/б	*Врста облик улагања*	*Дозвољени %*	*Укупно уложени износ(и КМ)*	*Остварени %*
1.	Хартије од вриједности	без ограничења,	200.000,00	20,00%
2.	Орочени депозити	без ограничења, а у једну банку до 20%	800.000,00	80,00%
	Укупно:		**1.000.000,00**	**100,00%**

Сходно томе, Друштво на дан 31.12.2019. године испунило одредбе Правилника, које се односе на улагање средстава у висини минималног гарантног фонда за послове неживотних осигурања

16. ОЧЕКИВАНИ РАЗВОЈ ДРУШТВА У БУДУЋНОСТИ

По свим релевантним показатељима домаће тржиште осигурања у 2019. години очекује још једна изазовна година. Утицај рецесије осјећа се у читавој економији, осигураници осигуравају оно што је нужно, а разлог томе је све већа штедња. Због тога се при планирању премије за 2019. годину водило рачуна о стању унутар домаћег тржишта осигурања. Темељни циљ остаје квалитет услуге и очување вјерности осигураника. У наредном периоду за очекивати је наставак процеса либерализације тржишта аутомобилске одговорности, а већи интерес је предвиђен и у сегменту осигурања од одговорности и имовинских осигурања. Друштво наставаља своју зацртану пословну политику и настоји пословати још успјешније него до сада уз значајније смањење трошкова пословања и повећања продајних активности. Упркос негативним утицајима кризе, план и циљ Друштва је даљни раст те остваривање позитивних резултата у свим сегментима пословања. У 2019. години планирамо даљну изградњу продајне мреже, као и отварање неколико продајних мјеста у Републици Српској. Наставља се перманентан процес едукације запослених на свим нивоима пословања као и развој информатичке подршке. Процјене будућег развоја Друштва са основним образложењима појединих активности су дате у Стратегији развоја као и Плану пословања друштва како у краткорочном тако и у средњерочном периоду. Такође тежимо повећању, у наредних неколико година, удјела на тржишту осигурања

Републике Српске. Подразумјева се да ће Друштво и у наредном периоду пословати рационално и остваривати добит из пословања.

17.ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ ДРУШТВА

Имајући у виду да послови осигурања представљају основну сврху пословања друштава за осигурање, циљ је континуирано настојање унапређења своје профитабилности првенствено у пословима осигурања. Остварење профитабилности спада у најважнији стратешки циљ имајући у виду да је основни циљ пословања остварења профита. Укупна профитабилност друштва најчешће је одређена укупним пословним напорима, при чему кључни аспект јесу послови осигурања и послови инвестирања. Ова настојања остварују се континуираним напорима запослених и остварењима у погледу снижавања трошкова по основу штета и трошкова спровођења осигурања (трошкови администрације и аквизиције) уз истовремено повећање величине приписане премије осигурања.

Мјере за остварење овог циља укључују:

- Побољшање квалитета закључених уговора о осигурању, као резултат примјене процеса прихвата ризика,
- Повећање квалитета процеса преузимања ризика у осигурању у циљу остварења што позитивнијег техничког резултата ,
- Подизање нивоа квалитета процјене штете кроз рационализацију процеса утврђивања основа за накнаду штете, унапређење и стриктна примјена успостављаних процедура системом квалитета и повећање ефикасности ликвидације штете,
- Побољшање односа наплаћене премије и бруто премије кроз категоризацију клијената према висини потраживања и увођење посебне контроле и сегментације групе дужника.
- Рационализација трошкова продаје кроз максимално коришћење капацитета интерне продајне мреже,
- Досљедност у примјени система мјерења резултата рада и награђивања на основу радног учинка,
- Континуирано праћење стања и промјена на финансијском тржишту и пројектованих економских параметара,
- Ефикасно идентификовање износа слободних средстава Друштва за пласирање имајући у виду законске оквире улагање средстава техничких резерви у облике имовине који се признају за покриће техничких резерви,
- Опрезност у политици депоновања и улагања, која полази од чињенице да ризик покрића техничких резрви најдиректније угрожава пословање Друштва на кратак и средњи рок,
- Опрезан приступ у поступку улагања средстава у акције као учешћа у капиталу других правних лица (првенствено улагањем у акције предузећа са добрим бонитетом, перспективама и обезбјеђеним односно уговореним пословима).

18 ИЗЛОЖЕНОСТ ДРУШТВА РИЗИЦИМА

Због огромног значаја коју делатност осигурања има за финасијски систем и привреду једне земље, савремено законодавство пуну пажњу поклања управљању ризицима. Друштва за осигурање обављају послове са туђим новцем, што захтева висок степен повјерења да ће обавезе завршити у вријеме и на начин како је уговорено.

Управљање ризиком је важна компонента конкурентности сваког друштва за осигурање. У последњој декади осигуравајућа друштва су све више изложена утицају бројних ризика из пословног окружења (природне катастрофе, несреће чији је узрочник људски фактор, негативни трендови на финансиском тржишту који утичу на смањење приноса од инвестирања...). Друштва за осигурање се суочавају са врстама ризика које су специфичне за делатност осигурања, као што су: ризик недовољности премија и резерви за штете, ризик реосигурања, ризик катастрофалних штета, као и бројним оперативним ризицима.

Друштво је у фази увођења свеобухватног система управљања ризицима који се састоје од организационе структуре, интерних аката процедура те методологију, а са циљем идентификације и процјене односно мјерења контроле те извјештавања о ризицима као одговор на цијели спектар ризика којима је у свом свакодневном пословању друштво изложено. Систем управљања ризицима је потребно перманентно унапређивати сходно добрим тржишним праксама те регулаторним трендовима темељеним на захтјевима Директиве Европске уније бр. 2009/138/ЕЗ (познате под називом Солвентност II).

Основни циљ Друштва приликом управљања финансијским, оперативним и другим ризицима је одржавање висине капитала адекватне опсегу и врстама послова које друштво обавља,одржавање сигурности и одрживости пословања, праведне надокнаде штете осигураницима, остваривање одговарајуће висине профитабилности те при томе задовољавајући законске одредбе.

Друштво је препознало важност постојања ефикасност и ефективног система управљања ризицима.

Друштво активно управља својом имовином и обавезама користећи приступ који ставља у равнотежу квалитете и диверсификацију поретфеља , профил ризичности, ликвидност као и принос на улагања.

Ризици су подијељени у седам основних група и то:

1. Ризици осигурања
2. Тржишни ризици
3. Оперативни ризици
4. Ризици рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама
5. Ризици депоновања и улагања средстава Друштва
6. Правни ризици и
7. Репутациони ризици

У наставку је дат опис и класификација идентификованих пословних ризика у Друштву.

1. Ризик осигурања

Ризик осигурања проистиче из немогућности Друштва да апсорбује преузете ризике својствене ђелатности осигурања. Ова група ризика обухвата:

1.1. ризик неадекватно одређене премије – цијене осигурања,

1.2. ризик неадекватне процјене ризика који се преузима у осигурање,

1.3. ризик неадекватног одређивања нивоа самопридржаја Друштва или преузимање ризика у обављању ђелатности већих од износа самопридржаја, односно непреношење вишка ризика изнад самопридржаја у саосигурање, односно реосигурање,

1.4. ризик неусклађене, неприлагођене и економски штетне тарифне политике Друштва у вези с дисперзијом (у времену и простору) ризика који се преузимају у осигурање, односно неадекватним одређивањем структуре премије осигурања,
1.5. ризик неодговарајућег утврђивања општих, посебних, допунских или појединачних услова осигурања,
1.6. ризик неадекватног обезбјеђења свих техничких резерви Друштва,
1.7. остале ризике осигурања (професионалне и техничке) који зависе од природе, обима и сложености пословања друштва.
2. Тржишни ризик
Тржишни ризик проистиче из неповољних промјена на тржишту, и то прије свега на тржишту осигурања и финансијском тржишту. Ова група ризика обухвата:
2.1. ризик конкуренције,
2.2. ризик неадекватног прилагођавања захтјевима корисника услуга осигурања,
2.3. ризик промјене каматних стопа,
2.4. ризик промјене цијена хартија од вредности,
2.5. ризик промјене цијена непокретности,
2.6. девизни ризик,
2.7. остале тржишне ризике који зависе од природе, обима и сложености пословања Друштва.
3. Оперативни ризик
Оперативни ризик проистиче из пропуста у раду запослених и органа Друштва, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационим и другим системима, као и усљед непредвидљивих спољних догађаја. Ова група ризика обухвата:
3.1. ризик погрешног и неодговарајућег избора чланова Управног одбора, директора Друштва и других органа у Друштву који врше контролу његовог пословања, као и лица којима је повјерено руковођење појединим пословима Друштва,
3.2. ризик неадекватне организације пословања, погрешног и неадекватног избора, распореда и постављања запослених у Друштву (квалификационо и бројно),
3.3. ризик погрешног и економски штетног уговарања послова,
3.4. ризик уговарања, организовања и обављања послова осигурања супротно правилима струке осигурања,
3.5. ризик од превара, злоупотреба и других незаконитих активности лица и органа из одредбе под 1 овог става и запослених у Друштву,
3.6. стратешки ризик и ризик неспособности Друштва да примјени стратегије и пословне планове и да доноси одлуке о прераспођели средстава,
3.7. остале оперативне ризике који зависе од природе, обима и сложености пословања Друштва.

4. Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама
Ризик рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама проистиче из неспособности Друштва да у цјелини и благовремено измирује своје доспјеле и будуће обавезе. Ова група ризика обухвата:
4.1. ризик солвентности и ликвидности,
4.2. ризик неадекватног управљања имовином и обавезама (Ассет Лиабилиту Манагемент – АЛМ),
4.3. ризик погрешне процјене, евидентирања, презентовања и објелодањивања вриједности имовине и извора средстава друштва, као и њихових прихода, расхода и резултата пословања,

4.4. ризик немогућности продаје имовине друштва по књиговодственој вриједности, као и немогућности наплате од извршене продаје те имовине,
4.5. ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора,
4.6. ризик немогућности измиривања обавеза по основу осигурања и по др.основима,
4.7. остале ризике рочне и структурне неусклађености имовине са обавезама који зависе од природе, обима и сложености пословања Друштва.

5. Ризик депоновања и улагања средстава Друштва
Ризик депоновања и улагања средстава Друштва проистиче из немогућности Друштва да у цјелини или дјелимично наплати потраживања по различитим основама. Ова група ризика обухвата:
5.1. немогућности наплате депонованих и уложених средстава Друштва,
5.2. ризик немогућности наплате уговорених и планираних приноса од депоновања и улагања средстава, као и од закупа,
5.3. остале ризике депоновања и улагања и инвестиционе ризике који зависе од природе, обима и сложености пословања Друштва.

6. Правни ризик
Правни ризик проистиче из неусклађености пословања и аката Друштва с прописима, уговора који се не могу у цјелини или дјелимично извршити (нпр. ништавни уговори), као и могућих губитака из спорова. Ова група ризика обухвата:
6.1. немогућности наплате депонованих и уложених средстава Друштва,
6.2. ризик неусклађености општих аката, аката пословне политике и осталих аката са прописима,
6.3. ризик уговарања, организовања и обављања послова осигурања, као и других послова супротно прописима,
6.4. ризик губитака из спорова из основа осигурања и осталих спорова, ненаплате регресних потраживања и других основа,
6.5. ризик промјене прописа којим се регулише дјелатност осигурања.
Друштво је у процесу свеобухватног сагледавања овог ризика који је веома изражен

7. Репутациони ризик
Репутациони ризик проистиче из умањеног повјерења јавности у пословање Друштва и обухвата:
7.1. немогућности наплате депонованих и уложених средстава Друштва,
7.2. ризик пословања с лицима која се доводе или се могу довести у везу с незаконитим пословима,
7.3. ризик остварења губитка у пословању Друштва,
7.4. ризик промјене власничке структуре,
7.5. ризик непоштовања обавезе чувања пословне тајне од стране запослених,
7.6. ризик остварења личне користи из односа са клијентом, изузев остваривања права на заступничку провизију утврђену актима Друштва,
7.7. ризик незадовољства осигураника пруженом услугом (укључује ризике упућивања приговора органима Друштва или ризике утужења за надокнаду штете уколико је штета у мирном поступку била првобитно пријављена Друштву),
7.8. ризик непредузимања мјера интерне контроле којима се спречавају могуће проневјере запослених,
7.9. ризик недовољне едукације запослених који би могао да доведе до непружања услуга клијентима у складу са дефинисаним интерним процедурама,
7.10. ризик ширења лажних информација о пословању Друштва.

У наставку дајемо кратки осврт на најзначајније ризике по вјероватноћи настанка и утицају којима је Друштво изложено:

Идентификовани ризик	Вјероватноћа настанка	Утицај	Коначна оцјена ризика (3X4)	Приоритет (Ранг)
Ризик неадекватно одређене максимално могуће штете	3	2	**6**	Средњи ризик
Ризик непокривености ТСО (трошкова спровођења осигурања) наплаћеним режијским додатком	3	3	**9**	Висок ризик
Ризик неадекватног обрачуна резерви за настале непријављене штете	3	2	**6**	Средњи ризик
Ризик неадекватног обрачуна резерви за настале непријављене штетеРизик неадекватне резервације насталих пријављених штета (ризик грешке у процјени висине обавезе Друштва и временске димензије рјешавања штете)	3	2	**6**	Средњи ризик
Ризик неажурности у рјешавању и исплати штета и ризик неадекватно обрачунате висине штете у поступку процјене, ликвидације и исплате штета	3	2	**6**	Средњи ризик
Ризици нелојалне конкуренције приликом учествовања на тендерима	3	3	**9**	Високи ризик
Ризик недовољности техничких резерви	2	3	**6**	Средњи ризик
Ризик непокривености краткорочних обавеза краткорочним пласманима и готовином	3	2	**6**	Средњи ризик
Ризик немогућности наплате регресних потраживања	3	3	**9**	Висок ризик

Вјероватноћа настанка:

1=Незнатна вјероватноћа (могућност у периоду 2-5 год.)
2=Вјеројатан настанак догађаја (могућност у периоду 1-2 год.)
3=Скоро неизбјежан настанак догађаја (период 1-12 мјесеци)

Могући утицај:

1= Мали утицај
2=Значајан утицај али се може обуздати
3 =Јако значајан негативан утицај

Након, утврђивања коначне оцјене ризика извршено је квалитативно рангирање ризика. Рангирање ризика, односно утврђивање приоритета извршено је на бази коначне оцјене ризика, и то:

Коначна оцјена ризика	Ранг приоритет
1-3	Низак ризик
4-6	Средњи ризик
7-9	Висок ризик

Систем управљања ризицима се редовно унапређује у складу са добрим тржишним пракасама те захтјевима екстерне регулативе.

19.САОСИГУРАЊЕ И РЕОСИГУРАЊЕ

Друштво је закључило три уговора о саосигурању у осигурању од професионалне одговорности ревизора. У питању су осигурања одговорности ревизорских друштава које обављају ревизију банака и других финансијских организација а за које је дефинисана минимална осигурања сума у износу од 500.000 КМ..

Друштво је закључило уговор о реосигурању домаће аутодговорности са реосигуравачем Босна Ре д.д. Сарајево чиме је реосигуран вишак штете изнад самопридржаја цедента у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. а односи се на цјелокупне послове који су укључени у посао осигурања власника односно корисника моторних возила од употребе моторних возила.

Лимит уговора за домаћу аутоодговорност је ЕУР 1.127.000 коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја преко ЕУР 100.000 коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја.

Лимит уговора по Интерним прописима Савјета биро је ЕУР 100.000 коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја преко ЕУР 100.000 коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја.

Друштво није имало ликвидираних нити резервисаних штета изнад самопридржаја које би биле наплаћене по основу овог уговора.

На основу уговора о реосигурању вишка ризика (ХЛ уговор) који је закључио Биро зелене карте у име својих чланица са реосигуравачем Босна Ре а.д. Сарајево реосигуран је вишак ризика за зелену карту за штете које се десе током периода од 01. јануара 2019. до 31. децембра 2019. године, оба дана укључена.

Лимит покриућа је дефинисан у сљедећа 3 слоја:

- 1. слој – 800.000 ЕУР коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја преко 200.000 ЕУР коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја.

- 2. слој – 4.000.000 ЕУР коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја преко 1.000.000 ЕУР коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја.
- 3. слој - Неограничена коначна чиста штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја преко 5.000.000 ЕУР коначне чисте штете у свакој штети или штетном догађају или низу штета или штетних догађаја који произилазе из једног догађаја.

Укупна премија по уговору распоређена је на чланице Бироа према планираној премија из основа аутоодговорности за 2019. годину а коначан обрачун је извршен на основу стварне премије аутодоговорности у 2019. години.

Друштво није имало ликвидираних нити резервисаних штета изнад самопридржаја по основу реосигурања зелене карте.

Реосигуравач је Босна Реосигурање дд Сарајево који је према достављеној информацији друштву има задовољавајући кредитни рејтинг са стабилним изгледима према агенцији A.M.Best.

20.ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

Друштво је извјештајном периоду интензивно радило на унапређењу корпоративног управљања.

Еурос осигурање а.д. Бања Лука ће усмјерити своје активности ка развоју корпоративног управљања што између осталог подразумјева:

- Унапређење управљања ризицима,
- Унапређење техника вредновања улагања,
- Адекватно успостављање система интерних контрола,
- Унапређења информационих технологија
- Фер однос према клијентима,

Одговорно корпоративно управљање у Друштву сматра се предусловом стварања трајних вриједности како акционару тако и осигураницима и осталима којима је у интересу сигурно и профитабилно пословање.

21. ПРЕГЛЕД ВАЖЕЋИХ УСЛОВА И ТАРИФА

У наредној табели је приказан преглед важећих услова и тарифа, са датумом усвајања, важећих у 2019. години на територији Републике Српске по којима је Друштво обављало дјелатност осигурања у периоду за који се Годишњи извјештај подноси.

Р/б	Шифра	Назив акта усвојених од стране Управног одбора Еурос осигурања ад Бања Лука а који се примјењују на територији Републике Српске	Датум усвајања	Почетак важења
1	01	Општи услови за осигурање лица од последица нес. случаја	15.02.2016	15.02.2016
2	01.02	Допунски услови за осигурање возача, путника и радника од посљедица несрећног случаја незгоде	15.02.2016	15.02.2016
3	01.02	Тарифна група за добровољно осигурање возача путника и радника од посљедица несрећног случаја уз осигурање аутоодговорности -АН	15.02.2016	15.02.2016
4	01.02	Тарифна група за добровољно осигурање возача путника и радника од посљедица несрећног случаја уз осигурање аутоодговорности -АН АМС	18.01.2017	18.01.2017
5	01.08	Допунски услови за обавезно осигурање ПУЈП од посљедица несрећног случаја	15.02.2016	15.02.2016
6	01.08	Тарифна група за обавезно осигурање ПУЈП од последица незгоде	15.02.2016	15.02.2016
7	10.01	Услови за осиг. од одговорности за м/в у РС	19.01.2016	19.01.2016
8	10.01	Тарифа премија за осиг. од одг.власника м/в за штете прич. трећим лицима	19.01.2016	19.01.2016
9	10.01	Тарифа и Цјеновник за осиг. од одговорности за м/в у РС	14.09.2018	14.09.2018
10	10.03	Услови за осигурање одговорности друмског возара за штете на роби примљеној на превоз у домаћем транспорту	19.01.2016	19.01.2016
11	10.03	Услови за осигурање одговорности друмског возара за штете на роби примљеној на превоз у међународном транспорту	19.01.2016	19.01.2016
12	10.03	Тарифа премија за осигурање од одговорности возара за робу примљену на превоз у друмском транспорту	19.01.2016	19.01.2016
13	13.01	Услови за осигурање опште одговорности	19.01.2016	19.01.2016
14	13.01	Тарифа премије за осигурање опште одговорности	19.01.2016	19.01.2016
15	13.03	Услови за осигурање одговорности извођача грађевинских радова	18.01.2017	18.01.2017
16	13.03	Тарифа за осигурање одговорности извођача грађевинских радова	18.01.2017	18.01.2017
17	13.06	Услови за осигурње од одговорности ревизорских друштава	15.02.2016	15.02.2016
18	13.06	Тарифа премије за осигурање од одговорности ревизорских друштава	15.02.2016	15.02.2016

19	13.08	Услови за осигурање одговорности адвоката	18.01.2017	18.01.2017
20	13.08	Тарифа за осигурање одговорности адвоката	18.01.2017	18.01.2017
21	13.12	Услови за осигурање од одговорности брокера у осигурању	19.01.2016	19.01.2016
22	13.12	Тарифа премије за осигурање од одговорности брокера у осигурању	19.01.2016	19.01.2016
23	14.03	Посебни услови за осигурање стамбених кредита	19.01.2016	19.01.2016
24	14.02	Посебни услови за осигурање потрошачких кредита	19.01.2016	19.01.2016
25	14.01	Посебни услови за осигурање новчаних потраживања	19.01.2016	19.01.2016
26	14.01	Посебни услови за осигурање потраживања у вези са новчаним позајмицама	19.01.2016	19.01.2016
27	14.02	Тарифа премија за осигурање кредита и других имовинских интереса од домаћих правних и физичких лица	19.01.2016	19.01.2016
28	14.02	Општи услови за осигурање потраживања и других имовинских интереса од домаћих правних и физичких лица	19.01.2016	19.01.2016
29	14.02	Посебни услови за осигурање потраживања у вези са продајом робе или услуга на одложено плаћање	19.01.2016	19.01.2016
30	14.99	Посебни услови за осигурање потрошачких кредита	19.3.2018	19.3.2018
31	14.99	Тарифа премије за осигурање кредита и других имовинских интереса од домаћих и правних физичких лица	19.3.2018	19.3.2018
32	15.99	Посебни услови за осигурање премије за осигурање продужене гаранције «Extended Warranty» за кориснике кредитних картица.	03.12.2018	03.12.2018
33	15.99	Тарифа премије за осигурање продужене гаранције «Extended Warranty» за кориснике кредитних картица.	03.12.2018	03.12.2018

На територији Федерације БиХ, Друштво је примјењивало заједничке услове за осигурање од аутомобилске одговорности и премијски систем Х—АО за осигурање од аутомобилске одговорности у Босни и Херцеговини које је донио Биро осигурања Босне и Херцеговине. За све нове услове и тарифе осигурања које се примјењују на територији Федерације БИХ прибављена је сагласност Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине.

Друштво се обратило Агенцији за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине и добило Привремене рјешење Агенције број: 01-06-3.059-530/19 од 26.03.2019. године а накнадно и коначно рјешење број: 01-06-3.059-3132/19 од 13.11.2019. године за акте како слиједи:

Р/б	Шифра	Назив акта усвојених од стране Управног одбора Еурос осигурања ад Бања Лука а који се примјењују на територији ФБиХ	Датум усвајања	Почетак важења

1	01	Општи услови за осигурање лица од последица нес. случаја (незгоде) ОУФ-Н/19 са Табелом за одређивања процента (трајног) инвалидитета као последица несретног случаја (незгоде) ДИН-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
2	01.02	Додатни услови за осигурање возача, путника и радника од посљедица несрећног случаја (незгоде) ДУН-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
3	01.02	Цјеник премије за осигурање лица од незгоде(осигурање лица од последица незгоде у моторним возилима) ЦАН-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
4	01.07	Додатне услови за обавезно осигурање ПУЈП од посљедица несрећног случаја (незгоде) ООПФ-Н/19	15.10.2019	13.11.2019
5	10.01	Услови за осиг. од аутомобилске одговорности одговорности УАО-Ф/18	03.12.2018	26.03.2019
6	10.01	Премијски систем Х-АО за осигурање од аутомобилске одговорности у БиХ са Таблицама бруто премиског система 04. Зона ризика и Таблицама бруто премиског система ТПФ2-АО/18 и 05.Зона ризика ТПФ3-АО/18	03.12.2018.	26.03.2019
7	10.03	Услови за осигурање одговорности друмског возара за штете на роби примљеној на превоз у домаћем транспорту УДВ-ДТ-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
8	10.03	Услови за осигурање одговорности друмског возара за штете на роби примљеној на превоз у међународном транспорту УДВ-МТ-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
9	10.03	Цјеник премија за осигурање од одговорности возара за робу примљену на превоз у друмском транспорту ЦПФ-ОВ/19	15.10.2019	13.11.2019
10	13.01	Услови за осигурање опште одговорности УОО-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
11	13.01	Цјеник премије за осигурање опште одговорности ЦОО-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
12	14.02	Општи услови за осигурање потраживања и других имовинских интереса од домаћих правних и физичких лица ОУП-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
13	14.99	Додатни услови за осигурање потрошачких кредита ДУПК-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
14	14.99	Цјеник премије за осигурање кредита и других имовинских интереса од домаћих и правних физичких лица ЦПК-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
15	15.99	Посебни услови за осигурање продужене гаранције «Extended Warranty» за кориснике кредитних картица ПУПГ-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019
16	15.99	Цјеник премије за осигурање продужене гаранције «Extended Warranty» за кориснике кредитних картица ЦПГ-Ф/19	15.10.2019	13.11.2019

Директор друштва:

мр Душко Вадан